

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 116. — ŠTEV. 116.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 18, 1922. — ČETRTEK, 18. MAJJA, 1922.

VOLUM E XXX. — LETNIK XXX.

50 ZAPLETENIH V VAROTTA ZADEVO

SENZACIONALNO PRIZNANJE NA SMRT OBDOJENEGA ROBERTA RAFFAELE JE NAPOTILO OKRAJNO PRAVDNIŠTVO V NEW YORKU, DA JE PRELO ŽILO PROCESIRANJE NADALJ NIH OBTOŽENIH. — OBDOJE NE JE PREKRILJAL SVOJEMU ZAGOVORNIKU RAČUNE.

Da je bilo nič manj kot štiri-
deset do petdeset oseb zapletenih
v odvodenje ter umor pet let sta-
rega Giuseppe Varotta, kojega
tragična usoda je svoj čas vzbudila
pozornost celega naroda, je
postalo znano, kot se glasi sedaj,
vsled nekega priznanja, katero
je podal preteklo soboto pomož-
nemu okrajnemu pravdniku Din-
neanu na smrt obsojeni ter v
smrtni hiši v Sing Singu zaprti
Roberto Raffaele, ki bi moral biti
prihodnji mesec usmrčen. Malo
poprej je pisal okrajnemu prav-
dniku Bantoni pismo, v katerem
ga je prosil, naj se mu nudi pri-
lika, da olajša svojo vest s pri-
znanjem glede vsega, kar mu je
znano v zadevi Varotte. Ker je
to mož dosledaj vedno zatajeval
svojo nedolžnost ter izjavil, da je
bil le vsled nesrečnega slučaja
zapleten v celo zadevo, je bila ta
izpovedba v srečo Raffaele o-
blastim prav posebno dobrodošla.

Okrajno pravdnštvo pa je o-
hranilo glede tega najnovejšega
preobrata v zadevi najstrožji
molk in tudi sedaj bi se še nič
sar ne izvedelo o tem, če bi ne
prišel včeraj pomožni pravdnik
Dineen k sodniku Martinu s pro-
šnjo, naj odloži proces proti
Johnu Melchione, ki je tudi ob-
tožen umora, za nedoločen čas, ker
so se pojavile okoliščine, vsled
katerih je potrebna nadaljna pre-
iskava.

Poročano priznanje Raffaele je
posebno mračno presenetilo nje-
govega zagovornika, ki se je ravno
posvetoval z materjo Raffaele gle-
de načrta, da se naprosi governer-

ja, da naj izpremeni smrtno ka-
zen v dosmrtno ječo. Prošnjo naj
bi se utemeljilo s tem, da je pri-
znavno sodišče le s štirimi glasovi
proti trem odklonilo priziv na
smrt obsojenega.

Odvetnik sam pa je rekel, da
je bilo iz tega glasovanja razvid-
no, da so obstajali dvomi glede
faktične krivde obsojenega.

Nesreča družine Varotta se je
pričela s tem, da je bil en sin po-
škodovan od nekega avtomobila.
Oče Varotta je tožil lastnika av-
tomobila na odškodnino in v oko-
lici se je na nepojasnen način
razšla govorica, da je dobil star-
ji Varotta dvajset tisoč dolarjev
odškodnine. Nato so pričela pri-
hajati pisma od izsiljevalcev, v ka-
terih se je pozivljalo Varotto,
naj plača \$15,000, ker bo drugače
huda predla njegovi družini. De-
nar ni bil izplačan in kmalu nato
je izginil mali Giuseppe, katerega
so našli dalj časa pozneje mrtve-
ga v Hudson reki.

VSAKOLETNO ZDRAVNIŠKO PREISKANJE.

Portland, Me., 16. maja. —
Mr. Franklin H. Martin iz Chi-
caga je izjavil včeraj, da bi se
dalo življenje ljudi povprečno
podaljšati za petnajst let, če bi
se hotel vsakdo odločiti, da se da
vsako leto vsaj enkrat dobro pre-
iskati od zdravnika. Število smrtnih
slučajev radi raka.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošila na zadnje pošte in izplačaje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.10
400 kron	\$ 1.75	10,000 kron	\$ 40.00
500 kron	\$ 2.15		

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošila na zadnje pošte in izplačaje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.

50 lit.	\$ 3.20	500 lir ..	\$ 28.00
100 lir ..	\$ 6.00	1000 lir ..	\$ 56.00
300 lir ..	\$ 17.10		

Vrednost kronam, diparjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Avstrija:

V Avstriji izvršujemo izplačila potom "Adriatic Bank" na Dunaju samo v avstrijskih dolarjih, katere se lahko zamenja tam jako ugodno za krono. Več pojasnila najdete nižje v tem oglasu.

V Jugoslaviji, Italiji in zasedenem ozemlju izvršujemo izplačila tudi v efektivnih dolarjih, ali z drugo besedo, v gotovem ameriškem denarju.

Na nakaznici ali v pismu naj bo vidno napisano, da se ima izvršiti izplačilo v dolarjih.

Ako biva naslovnik v kraju, kjer "Jadranska banka" nima svojega urada, da bi mu dolarje na mestu izplačila, mu jih pošlje v denarnem pismu na zadnje pošte. To je najsigurnejši način nakazila, da dobi naslovnik resnično v roke ameriške dolarje, katere lahko potem proda, kjer mu najbolj kaže.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi: —
Za izplačila od \$10.— po 50 centov, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Od kar je Jugoslovanska vlada omejila prodajo svoje valute na "Narodno banko", pa ni posebno koristno pošiljati tja dolarje, ker se dobi v New Yorku mnogokrat za dolar več kron ali dinarjev kot v Jugoslaviji.

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York

POGREB BIVŠEGA PREDSEDNIKA FRANCOSE REPUBLIKE DESHANELA V PARIZU.

NEMŠKI POSLANIK V WASHINGTONU

Nemško poslanštvo v Washing-
tonu je zopet odprto. Novi nemški
poslanik v pogovoru s časnikiarji.

Washington, D. C., 17. maja.
Dr. Wiedtfeldt, novi-nemški posla-
nik, ki je danes prvičkrat sprejel
zastopnike časopisja zveznega
glavnega mesta, je bil vprašan od
nekega poročevalca, če je kaj res-
nice na poročilu, da so Nemčija,
Rusija in Japonska sklenile zve-
zo. Poslanik je odvrnil:

— Prepričan sem, da ni na tem
poročilu niti ene resnične besede.
Kar se tiče mene, bi imel rajše
zvezo med Nemčijo in Združenimi
državami, če bi bilo treba ustano-
viti kako kombinacijo.

Novi nemški poslanik je dospel
včeraj semkaj. S seboj ni privedel
velikega štaba in njegovo
spremstvo je obstajalo iz enega
služabnika, ki je prišel z njim iz
Nemčije. Danes zjutraj je bilo
nemško poslanštvo kot tako prvič
zopet odprto izraza onega
dne v januarju 1917, ko je dobil
nemški poslanik, grof Bernstorff
svoje poslovilne listine. Oprema
poslanštva je še vedno ista kot
je bila pred vojno, le da je opa-
ziti večjo priprnost.

Novi poslanik je pričel svoje
delovanje s tem, da se je postavil
pred baterijo fotografov. Pol ure
je bil izpostavljen tozadevnim na-
padom in poročevalcem, ki so do-
speli v velikem številu, je ugaja-
lo demokratično obnašanje nem-
škega poslanika. Razgovarjal se
je s temi junaki peresa povsem
neprišljeno, ter pripomnil, da se
mu je že v Nemčiji zagotovilo, da
bo deležen "square" deala, od
strani ameriškega časopisja.

Poslanik je opomnil na to, da
se ne mudi prvičkrat v Ameriki.
Pred vojno je bil več mesecev tu-
kaj, da si ogleda nekatere jeklar-
ske naprave po naročilu svojih
klijentov. Le malo pred izbru-
hom vojne se je vrnil domov. Po-
ročevalci so zapazili z zadovolj-
stvom, da govori novi poslanik an-
gleški povsem gladko.

Glede gospodarskega položaja v
Nemčiji je izjavil, da ni slednji
tak kot se ga slika v gotovih po-
ročilih, ki prihajajo v Ameriko.
Ameriški posetniki vidijo Nemčijo
le v Berlinu in velikih mestih, a
treba je pogledati za Kulise, če si
hoče človek ustvariti pravo sliko
o položaju.

NOVA TURŠKA GROZODEJSTVA.

Ženeva, Švica, 17. maja. —
Odradilo se je vse potrebno, da se
preišče nova turška grozodej-
stva v Mali Aziji, o katerih se je
poročalo v zadnjem času.

ANGLEŠKI KABINET NE BO RESIGNIRAL.

London, Anglija, 17. maja. —
Angleški kabinet je razpravljaj
danes o položaju, ki je nastal več-
raj zvečer vsled poraza vladne
politike v poslanski zbornici. Po-
zneje je sporočil vodja vlade v
poslanski zbornici, da bo vlada
soglasno z željo imenovala pose-
ben odbor, ki bo preiskusil vzgoj-
ni program vlade.

ZITA SME NA ŠPANSKO.

Pariz, Francija, 17. maja. —
Svet zaveznikov poslaničev je
danes sklenil, da prejšnji av-
strijski cesarici Ziti dovoljenje,
da sme zapustiti Madeiro, kjer je
pred kratkim umrl njen mož ter
se podati na Španjolsko, kjer bo
lahko ostala do poroda.

V gradu v Prado v bližini Ma-
drida se je že določilo stanovanje
za njo.

VELIKANSKI NAPREDEK V PAROBRODSTVU.

New York, 17. maja. — Napre-
dek, katerega je bilo raznamovati
v osmdesetih letih v grajenju la-
di, je mogoče presoditi, če se
primerja parnik Majestic White
Star črte, ki je bil zgrajen v Nem-
čiji ter se je imenoval Bismarck,
s parnikom Steam Packet iz leta
1842. Parnik Majestic ni le naj-
večji, temveč tudi najboljši in
najpopolnejši med vsemi parniki,
kar jih plava po morju. Plove si-
cer pod angleško zastavo, a zgra-
bili so ga Nemci.

Razmerja med Steam Packe-
tom in Majesticom je naslednje:
Tonska vsebina: Steam Packet
1200 ton; Majestic 56,000 ton.
Dolžina: St. P. 207 čevljev, Maje-
stic 95 čevljev, širina St. P. 34, Ma-
stic 100. Višina: St. P. 22, Maje-
stic 102 čevlja. Konjske sile: St.
74 Majestic 100,000 konjskih sil.
Kotli: St. P. 4, Majestic 48. Prosto-
ra za potnike: St. P. 90, Majestic
ra za potnike: St. P. 90, Majestic
1000. Brzina v vozljih: St. P. 9, Ma-
jestic 25.

Prvi prekatlantski parniki so
imeli kolese ob straneh, ker se še
ni poznalo vijakov.

ZADEVA FRANCOSEKEGA PUMPA.

Pariz, Francija, 17. maja. —
Francija bo poslala v Ameriko
posebno komisijo, ki bo razpravl-
jala o vprašanju vojnih dolgov.

KABINET PORAZEN V PARLAMENTU.

London, Anglija, 17. maja. —
Angleški kabinet je doživel v po-
slanski zbornici poraz, a ne bo re-
signiral, ker je zadeva, za katero
je šlo, manjšega pomena.

KONGRES PROTI IZBRANJU OTROK

Kongres je pričel iskati novo pot,
kako napraviti kotec delu otrok
v Združenih državah.

Washington, D. C., 17. maja.
Naslednje gibanje v boju za na-
rodno zakonodajo, tikajočo se de-
la otrok, bo obstajalo v tem da se
bo skušalo uveljaviti tozadevni
amendament k ustavi. Akeja naj-
višjega sodišča, s katero se je pro-
glasilo kot neustavno postaviti, ki
določa davek desetih odstotkov
na čiste dobičke od dela otrok, je
imela za posledico, da je tozadev-
na nadaljna zakonodaja brez po-
mena.

Glasil se je, da je republikan-
ska stranka obvezana zavzeti se
za odredbe, s katerimi naj bi se
omejilo dele otrok.

Platforma iz leta 1920, na kate-
ro je bil izvoljen predsednik
Harding, izjavlja v tem oziru:
— Republikanska stranka se
zavzema za zvezno postavbo glede
dela otrok ter za strogo izvedbo
te postavbe. Če se bo sedanjo po-
stavo proglasilo za neustavno in
neuspešno, bomo skušali najti
druga sredstva, da omogočimo
kongresu preprečenje zla otroške-
ga dela.

Republikanski voditelji tukaj
izjavljajo, da pomenja to zakono-
dajni amendament. Za tem giba-
njem stoji najbolj mogočne orga-
nizacije v državi.

Senator Pomorene, eden naj-
bolj odločnih bojnikov proti
otroškemu delu, je izjavil, da je
edina pot, ki je še preostala za-
govornikom regulacije otroškega
dela, izpremeniti ustavo Združenih
držav. Rekel je nadalje, da bo to
dolga in naporna pot in da dosti
države ne bodo odobrili tega
amendamenta.

LEVIATHAN BO OSTAL LEVIATHAN.

Washington, D. C., 17. maja. —
Predsednik Harding in njegova
žena sta obiskala včeraj popoldne
konjsko razstavo. Predsednikov
lahalni konj je dobil v svojem
razredu moder traž ter srebrno
kolajrjo.

PREDSEDNIKOV KONJ ODLIKOVAN.

Washington, D. C., 17. maja.
Predsednik Harding in njegova
žena sta obiskala včeraj popoldne
konjsko razstavo. Predsednikov
lahalni konj je dobil v svojem
razredu moder traž ter srebrno
kolajrjo.

AMERIKA IN HAAŠKA KONFERENCA

AMERIKA SE BO MOGOČE VSE ENO VDELEŽILA KONFEREN-
CE. — DOSTI JE ODVISNO OD STALIŠČA RUSOV. — GOVOR
TAJNIKA HOOVERJA. — ZDRUŽENE DRŽAVE SO PRIPRAV-
LJENE RAZMIŠLJATI O NADALJNIH POGOJIH.

Genova, Italija, 17. maja. —
Stališče Rusov v današnji seji po-
litične podkomisije genovske kon-
ference bo imelo velik vpliv na
načrt glede nameravanega sestan-
ka v Haagu, kjer naj bi se raz-
pravljalo o ruskem položaju. Če
se bodo Rusi pokazali odpornim
ter stavili še dalekosežnejše za-
hteve, kot dosedaj, bo po mnenju
francoske delegacije izvanredno
težko pripraviti francosko vlado
do tega, da se vdeleži konference
v Haagu.

Domneva se tukaj, da bo imelo
stališče Rusov tudi odločilen vpliv
na stališče Združenih držav, ker
se v krogih angleških in drugih
delegatov ne smatra odklonitve
tajnika Hughesa glede sovdležbe
na konferenci za končno. Lloyd
George je rekel včeraj, da še ved-
no upa da bo mogoče pregovoriti
Ameriko, da se vdeleži konference
v Haagu in voditelji konference v
Genovi nameravajo nadaljevati s
svojo korespondenco z Washing-
tonom.

Washington, D. C., 17. maja.
Danes je bilo najti namigavanja,
ki kažejo, da pričakujejo v vlad-
nih krogih skorajšnjih razvojov v
Genovi ali pozneje v Haagu, ki
bodo v toliko izbištrili položaj
glede Rusije, da se bodo mogle
Združene države vdeležiti medna-
rodnega načrta za ekonomsko re-
konstrukcijo Rusije.

Edino uradno pojasnilo v tem
oziru je prišlo iz Bele hiše, v ka-
terem se je glasil, da poslanica
državnega tajnika ne zapira vrat
za nadaljne razprave glede tega
predmeta. V zvezi s to izjavo se
je reklo, da je državni tajnik v
svoji poslanici izjavil da so Zdru-
žene države pripravljene razmiš-
ljati o nadaljnjih predlogih ki bi
prišli z genovske ali kake nadalj-
ne konference.

Tajnik Hoover, ki je imel več-
raj dolg govor glede Rusije, je še

ARABCI SO ZAČELI PROTESTIRATI.

Jeruzalem, Palestina, 17. maja.
Ko je bilo objavljeno besedilo
predlagane ustave za Palestino, je
arabsko prebivalstvo cele dežele
vložilo odločen protest. Arabske
organizacije strogo obsojajo an-
gleškega ministrskega predsedni-
ka Lloyd George-a, ker je Arabce
namenoma prezrl.

BELGIJA PLAČALA ZA LADJE

Washington, D. C., 17. maja. —
Ladijski urad je dobil deset mili-
onov dolarjev kot delno odpla-
čilo od Royal Loyal Belge za 22
ladij, katere se je leta 1920 pro-
dalo belgijski družbi Skupna ce-
na za ladje, ki vsebujejo skupaj
26,000 ton, je znašala nad 12 mi-
lionov.

KITAJSKO POSLANIŠTVO JE ZAPUSTILO TOKIO.

Tokio, Japonsko, 17. maja. —
Danes je zapustil to mesto ves ki-
tajski poslaniški štab.

Velika ugodnost.

Z velikim brzoparnikom
BERENGARIA
(52,000 ton),
ki odpluje 30. maja, bo zastopnik
Cunard proge spremljal potnike
do Ljubljane. Za varnost prtlja-
ge bo vse preskrbljeno. Iz New
Yorka do Ljubljane samo 9 dni.
Cena iz New Yorka do Ljubljane
\$110.00 in \$5.00 vojnega davka.
Frank Sakser State Bank.

bolj jasno obrazložil stališče ame-
riške vlade napram Rusiji kot je
storil to Hughes v svoji poslanici.
Hoover je namreč zahteval, da
mora Rusija zopet uvesti kapita-
listični sistem, predno bi mogla
Amerika riskirati, da naloži svoj
denar v Rusijo.

Hoover je govoril o produkciji,
na kateri sloni varnost dežele, o
priznanju nedotakljivosti lastni-
ne, o svetosti kontraktov ter pra-
vica prostega dela.

Iz tega govora Hooverja ter iz
poslanice državnega tajnika je
bilo razvidno, da ni vlada Zdru-
ženih držav izpremenila stališča,
katero je zavzela že pred enim
letom. Rusija mora sama od sebe
ustvariti predpogoje, ki bodo na-
to mikali ameriški kapital. Gospo-
darske postavbe, ki so veljavne po
ostalem svetu, je treba v Rusiji
zopet uveljaviti, predno bi mogel
ameriški kapitalist naložiti svoj
denar v Rusijo.

METEORJA SE NISO NAŠLI.

Norfolk, Va., 17. maja. — Kljub
tri dni trajajočemu iskanju, ka-
tereza se je vdeležilo veliko šte-
vilo avtomobilistov, še dosedaj ni-
so mogli najti mesta, kjer je tre-
bil ob zemljo v četrtek pomoči
meteor. Meteor je prišel z južne
strani ter so ga opazili številni
ljudje v Južni Carolini ter v juž-
ni Virginiji. Prva semkaj dospe-
la poročila so izjavila, da je pa-
del meteor v Nottaway okraju, v
redko obljudenj pokrajini. Dom-
neva se sedaj vsled tega, da je bil
meteor plinasta masa, ki se je iz-
gubila, ko je zadel ob zemljo.

ŽENSKA PRETEPLA UČITELJA

Springfield, O., 17. maja. —
Oborožena z močnim bičem je
prišla neka Mrs. Littrell, tukaj
stanujoča vdova, včeraj v eno iz
med šol ter pretepla nadučitelja
Thompsona, ker je prejšnji dan
kaznoval njenega sina. Mati je
trdila, da je učitelj tako grdo po-
stopal z njenim sinom, da je mo-
rala poklicati zdravnika. Šolski
uslužbenici so se mogli polastiti
korobača šele potem, ko je dobil
nadučitelj par udarcev. Po pre-
iskavi, katero so uvedle šolske
oblasti, se je izjavilo, da je zade-
va zaključena. Thompson trdi, da
je le malo udaril dotičnega deč-
ka, ker je bil nepokoren vsprito
drugih otrok.

POLOŽAJ NA IRŠKEM.

London, Anglija, 17. maja. —
Merodajni krogi skušajo iznova
spraviti skupaj irske voditelje na
nova mirovna posvetovanja. Med-
tem pa streljajo v Ulsteru še ved-
no drug na drugega.

Izlet v Jugoslavijo.

Kdor hoče potovati v Jugosla-
vijo, naj si izbere parnik "Paris".
Iz New Yorka odpluje kot izlet-
niški parnik za Jugoslovane dne
14. junija. Jugoslovani bodo na
razpolago kabine z dvema, štiri-
mi ali kvečjem šestimi posteljami.
Vožnja preko morja je samo šest
do sedem dni. Deseti dan ste že lah-
ko v Ljubljani. Jugoslovanskim
potnikom bo kompanija dala v
Parizu brezplačen obed. Iz Pari-
za v Trst se bodo odpeljali s po-
sebnim vlakom. S parnikom "Pa-
ris" odpotuje tudi vodja tiskar-
ne "Glas Naroda", Mr. Ludvik
Benedik.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto volje list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za štiri leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi predajo bivalne naznane, da hitreje najdemo naslovnikov.

GLAS NARODA

25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

OVIRA PRISELJEVANJA.

Iz Berlina poročajo: — Polovica prebivalstva Nemčije bi z veseljem pozdravila priliko, da se izseli v tuje dežele, a nizka vrednost marke je ovira, ki je prav tako uspešna kot blokada. Približno 200,000 ljudi je tekom preteklega leta zapustilo Nemčijo. Nekateri so odšli v Južno Ameriko, a številni teh so se vrnili, ker niso imeli zadostnega kapitala ali pa našli, da je povpraševanje po nemških možganih manjše kot pa so pričakovali.

Največje število, približno 50,000 je odšlo v Avstrijo, kjer lahko žive ceneje, ker so zamenjali svoje nemške marke za avstrijske krone. Čehoslovaška, kjer je industrija še vedno večinoma v nemških rokah, je privabila 40,000 Nemcev. Približno enako število Nemcev je odšlo na Poljsko, večinoma da posetijo sorodnike, in nekako 15,000 jih je odšlo na Balkan, kjer skušajo najti trgo za nemške izdelke.

Veliko Nemcev, ki so skušali priti v Ameriko, ni moglo storiti tega, ker je nemška letna kvota omejena na 13,344 priseljencev. Vsled tega se je nekako 3000 Nemcev vrnilo, nakar so odšli v Italijo, kjer so jih gostoljubno sprejeli. Le malo jih je odšlo v Belgijo, kjer niso dobrodošli. Tristo in štirideset Nemcev se je vrnilo na svoje domove na Kitajskem, kjer bodo dobili nazaj svojo lastnino na temelju kitajske-nemške pogodbe, in par učiteljev, častnikov in trgovcev je odšlo na Japonsko.

Nikakih natančnih številk ni na razpolago glede števila Nemcev, ki so odšli v sovjetsko Rusijo. Bili so to večinoma pristaši boljševikov, ki so se izognili kontroli potom potnih listov. Nekako dvesto nemških delavcev je šlo v Rusijo, kjer so imeli obljubljene službe, a so se vrnili domov radi slabih življenjskih razmer. Oni, ki odhajajo sedaj v Rusijo, so večinoma trgovski potniki, ki zastopajo nemške industrije.

VARSTVO OTROK.

Utemeljevanje zveznega najvišjega sodišča v zadevi postave, tikajoče se dela otrok in mladoletnih, je mogoče zelo učeno z jurističnega stališča, a ameriški narod bo v pretežni večini brez dvoma obzvaloval, da je morala pasti ta postava pod giljotino takozvane neustavnosti.

Odločitev najvišjega sodišča pa je bila taka. Sodišče je našlo srečno vzrok, da napravi konec omejitvi dela otrok in mladoletnih.

Dežela je bila srečna, ko je bila po dolgih letih agitacije sprejeta v kongresu postava, ki je skušala omejiti neustojljivo ter brezobzirno izkoriščanje otrok. To omejitev pa so sedaj zopet odstranili, in izkoriščevalci so vdrl v hišo, v kateri raste mlada generacija ter si izbrali svoje žrtve kot se jim bo ljubilo.

Izza leta 1919 so morali tvorničarji in podjetniki, ki so se posluževali v svojih napravah otrok, plačevati davek, ki je obstajal iz desetih odstotkov čistega dobička iz takega dela.

Ta desetodstotni davek je vsaj nekoliko, če že ne dosti omejil izkoriščanje otroškega dela. V bodoče pa se bo zopet smelo neovirano vrstiti to izkoriščanje in podjetniki bodo lahko jemali na delo mladoletne brez vsake ovire in brez obveznosti. Najvišje sodišče je odstranilo ovire, katere je zvezna zakonodaja na previden način postavila na pot izkoriščanju otroškega dela.

Da se spravi iz sveta teoretično znato, o kateri domneva najvišje sodišče, da je obstajala, se morajo sedaj otroci in mladoletni odpovedati prednostim varstvene zakonodaje.

Ta odločitev bo iznova spravila na površje vprašanje, če ima zvezno najvišje sodišče v resnici pravico uničiti in razveljaviti delo narodne zakonodaje.

Stavka ameriških premogarjev.

Sedanja premogarska stavka je, kakor izgleda, najdostojnejša in najmirnejša, a vendar najodločnejša borba, kar jih je še imelo delavstvo v tej deželi v tako silnem obsegu. Gotovi ljudje so pričakovali gotovo nekaj povsem nasprotnega. Pa so se temeljito urejali do pot. Dostojno in mirno obnašanje stavkajočih rudarjev se povečava v ljudstvu simpatije do borečega se delavstva. Seveda, pa kljub te-

ma ne more dolgo tako naprej. Zaloge premoga kar vidno ginejo. Premogarska stavka.

odpomočni stavkarski skladi se tope vsak dan. Še samo 48 milijonov ton premoga je v zalozah. Dežela bi mogla ob tem prebiti le šest tednov. No, nekateri poročila pravijo, da dajejo nemški rovi dodatne štiri milijone ton vsak teden. Če je res. Pa tudi če je, moremo prebiti najdalj devet tednov.

Če dotlej ne pride do sporazuma med trmastim kapitalom in zatiranim delom, stopi potem po celi deželi lakotno brezdelje z vso silo v akcijo.

V zadnjih dneh je šla govorica po deželi, češ, da se že pogajajo delavci in lastniki. To besedičenje je bilo pač besedičenje brez vsakršne podlage. Nekateri merodajni ljudje pravijo, da prično stavkarji delati enkrat tekom prihodnjega meseca. Vsi želimo to. Tudi stavkarji sami. Ali poprej hočejo izvojevati boj za svoje pravice.

Iz Slovenije.**Srčni krč je napadel**

v Mariboru na čisti desetletni učenko Marijo Trobentar. Prepehli so jo z rešilnim vozom na njen dom v Polbrezje.

Negode pri delu.

Francetu Brtonelju, ključavničarju pri železniški zadrugi v Kropi, je odletel kosček železa v desno oko in mu ga rnil.

Leopold Istenič, sedlar v Stanežicah pri Sv. Vidu, je doma na stroju eufal žimo. Pri delu ga je stroj nenadoma zagrabil za mezinice leve roke in mu ga zmečkal.

Hud pes.

Ano Lazar, stanujočo v Kodeljevem gradu, je, ko se je vračala domov, za priložno delavnico napadel pes in jo vgriznil in levoroko. Lastnik se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Stekel pes

se je pojavil v Komendi in okolici. Ogrizel je gostilničarja Florjana iz Vodie in čina posestnika Korošca. Oklad je tudi mnogo psov.

Mestna hranilnica v Kočevju.

Z ozirom na tozadevno poročilo javljajo sedaj iz Kočevja, da ima v kočevski mestni hranilnici slovenska stranka 4 glasove večine, nemška stranka pa 6 upravnih odborikov v Mestni hranilnici. Da bo pri prihodnjih volitvah izvoljen Nemeč za župana, je le po božna želja kočevskega nemštva.

Kaznovana kleveta.

Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani se je vršila kazenska razprava proti Milanu Vavpotiču, podjetniku iz Vintgarja pri Bledu, ki je v "Operni kleti" sramotil ministra dr. Žerjavo, da je "lump in falot". Milan Vavpotič je bil obsojen na denarno globo 800 Din, odnosno v 4dnevni zapor. Kot izredno olajševalne okolnosti, ki so obtoženece rešile občutnejše kazni, je sodnik vpošteval, da je Vavpotič svoje psovke izustil v pijanosti in da jih je obžaloval ter da doslej še ni bil kaznovan.

Lahkomisljen trgovski pomočnik.

Zgornjeradgonski trgovec Korošec je poslal dne 14. novembra svojega trgovskega pomočnika Jakoba Gaiserja v Maribor nakupiti raznega blaga. Izročil mu je v to svrhu 40,000 kron. Gaiser je v resnici nakupil nekaj blaga, ostali denar v znesku 20,000 kron pa je počasi zapravljaj in pobegnil končno z njim v Avstrijo. Toda že v Ljubljani so ga ustavili avstrijski orožniki, ker ni imel nobenih potnih listov, mu zaplenili denar in ga izročili jugoslovanski oblastim. Okrožno sodišče v Mariboru je te dni obsodilo Gaiserja na 8 mesecev zapora.

Vohunski proces v Mariboru.

Lansko leto je bila v Prekmurju razkrita organizirana madžarska špijonaža. Vojaški zastopnik jugoslovanske vlade v Budimpešti je dne 22. februarja 1921 naznanil jugoslovanski vladi, da dobiava madžarsko vojno ministrstvo zaupne spise iz štabne pisarne 43. pešpolka v Dolnji Lendavi, in sicer od nekega jugoslovanskega narednika potom kurirjev. Dne 13. junija 1921 je bil nato na meji aretiran madžarski obmejni častnik Jurij Vrana, nakar se je zadelva razjasnila. Preiskava je dosegla, da je narednik jugoslovanskega 43. pešpolka v Dolnji Lendavi, Ivan Holler, dajal prepise vojaških povelj madžarskemu vohunu, fotografu Eleku Sehranzu v Dolnji Lendavi, ki je vohunski material pošiljal sam ali pa potom kurirjev v madžarski vohunski oddelček v Zalaegerszegu, ali pa potom Jurja Vrane v Rodič, kjer je ta opravljal kontrolo madžarske vojaške službe. Madžar-

ska vohunska služba je bila osredotočena v Zalaegerszegu in Veliki Kaniži, odkoder se je vršila živahna agitacija proti Jugoslaviji po Prekmurju in Medmurju. Vohunstvo je bilo sicer izborno organizirano, vendar pa se vohunom ni posrečilo izvedeti kakih jugoslovanskih vojaških tajnosti, ker narednik Holler ni imel vpogleda v važnejše spise. Zvezo med Doljo Lendavo, vohuni in madžarsko vohunsko centralo so posredovale osebe, ki so se morale zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Mariboru. Razprava je bila tajna in je trajala ves dan. Narednik Holler je bil obsojen na 8 mesecev strogega zapora, ostali pa so bili radi pomanjkanja dokazov oproščeni. Ker je bil vstet preiskovalni zapor, je bil oproščen tudi Holler.

Zverinski oči

32letni zidarski pomočnik v Mariboru, Peter L., doma iz Ljutomerke okolice, je vzel jeseni nezakonskega otroka, ki ga je imel z delavko Julijo V., k sebi in se preselil z njim v Maribor, kjer je stanoval v neki baraki v Danjkovi ulici. Izročil je otroka v oskrbo neki sosedni stranki. Ko je prišel 1. aprila domov, nikakor ni mogel pomiriti jokajočega otroka. Ko so sosedje odšli iz njegovega stanovanja, je otrok nenadoma utihnil in ugasnila je tudi luč. Ker se je sosedom zdelo stvar sumljiva, so šli pogledat in našli otroka v postelji, krvavečega iz nosa in ust. O dogodku je bila takoj obveščena policija, ki je zidarskega pomočnika aretirala, otroka, na katerem so bili vsi znaki poizkusa zadavljenja pa odvedla v bolnico. Zverinski oči je sam priznal, da je mogoče storil kaj napačnega, izgovarja pa se s pijanostjo.

Dva redka jubileja.

50letnico svojega službovanja pri tvrdki Avgusta Drešle v Ljubljani je slavil 1. aprila delavec Tomaž Kosec, 4. aprila pa je slavil 40letnico svojega požrtvovalnega in odgovornega službovanja mestni požarni čuvaj na ljubljanskem gradu Blaž Svetel, ki je cel za časa potresa leta 1895. neustrašno vztrajal na svojem mestu. Še na mnoga leta!

Dopisi.**Brooklyn, N. Y.**

Čenjenim rojakom v Greater New Yorku naznanjamo, da priredi "Brooklynski tamburaški zbor" zabavni večer in sicer v soboto zvečer 20. maja v Mr. Martin Rauehovi dvorani, 69 Irving Ave., cor. Starr St. Za mnogobrojni obisk se priporočajo Tamburaši.

Bradenville, Pa.

Tudi jaz sem naročnik lista Glas Naroda, pa nisem videl dopisa iz te naselbine. Delavske razmere so slabe, kakor po drugih naselbinah. Tukaj se je delalo od meseca decembra le par ur na teden, zdaj se je pa začelo vsak dan pri John F. Casey Company. Zaspisa se dolina in se poklada proga za vlake. Naokoli so pa premogorovi, ki so dosedaj obratovali, zdaj so pa tudi začeli delavci odkladati krampe in lopate. Eni doma počivajo, eni pa hodijo k nekemu kontraktornu delati. Po končani stavki se bodo zopet vrnili na svoje prostore pod zemljo. Nekateri se sploh ne morejo privaditi zunaj na solnce delati. Pozdravljam vse čitatelje lista Glas Naroda. Leopold Zidaršič. Box 1262

Peter Zgaga**Prepozno spoznanje.**

Bogat zakonski par je živel v veliki stari hiši. Oba sta bila bogata, in sta imela vsega v izobilju, tudi podgan.

Pa pravi nekega dne, mož svoji zeni:

— Ves kaj, nabaviva si mačko. Podgane nam bodo vse požrle.

— Ne maram mačke — je rekla žena. — Ta žival se mi stidi. Zamaši vse luknje v stanovanju s steklo, pa jih ne bo več.

Tako je velela žena in mož se je pokoril njeni volji. Podgane so pa šle iz stanovanja v šrambo ter se vgnézdile v špehu.

Odtam sta jih pregnala v klet. Podgan je bilo pa vedno več.

In mož je zastoj silil, naj si mačko nabavita.

Žena je bila pa trmasta in jezna na mačke. Prodajna vse, kar je užinjela v hiši — je svetovala možu — ter pojdiva za tri mesece kam na kmete. Podgane bodo od glada porokale.

Čez tri mesece sta se vrnila. Stanovanje je bilo prazno. Nikjer nobene srebrnine, nikjer nobene zlatnine, nikjer obleke in pohištva nikjer.

In tedaj je šela rekla žena: — Pa bi bilo res bolj pametno, če bi imela mačko.

V New Yorku se je ustrešil neki saloner.

Zastran prohibicije se gotovo ni.

Včeraj smo dobili iz Washingtona od poslaništva poročilo, da se Hrvatje niso spuntali.

Pozni so, pozni, srbski gospodje. Gledajo naj, da jih Hrvatje enkrat res ne prehitijo.

Oni ljudje zaslužijo dobiček, ki znajo brez godrnjanja prenašati izgubo.

— Hej, stopi hitro. Velik pes je napadel tvojo ženo.

— Ubogi pes ...

Bilo je zadnjo noč pred izvršitvijo smrtni obsodbe. Obsojenec je zamišljeno korakal po svoji celici ter se strahoma oziral na vislice, moječe na dvorišču.

Vrata se odpro in predenj stopi komisija.

— Vi dobro veste, ga nagovori sodnik, da vam je jutri umreti. Ne glede na to, vam pa hočem izpolniti vsako željo, katero izrazite.

Obsojenec molči nekaj časa, tuhta in reče:

— Kitajščine bi se rad naučil pred svojo smrtjo.

Tri važne konference bo naznamovala zgovodina. Versaillsko, genevsko, ki zdaj umira, in haagsko, ki se ima prihodnji mesec začeti.

Ako primerjamo konferenco tehničar, dobimo naslednji rezultat: na konferenci v Versaillu je bila v eni skodelici Nemčija, v drugi pa ves svet.

Nemčija je bila lažjim spoznanja in obsojena.

V Genovi je vladalo na tehničar ravnotežje: Rusija in Nemčija na eni, ves ostali svet na drugi strani.

Na podlagi tega je mogoče že sedaj dognati, kam se bo nagnila tehnika v Haagu.

Iz Jugoslavije.

Zadnja italijanska vojna ladja je 8. aprila odplula iz Sibenika. Na pomolu ni bilo nikogar. Takoj po odhodu se je mesto odelo z jugoslovanskimi zastavami.

Davek na žganje se uvede tudi v Srbiji.

Kabinet je sprejel predlog finančnega odbora, da se že sedaj pobira davek 50 Din za 100 litrov žganja, pričenši z 8. stopinjskim, in sicer v celi državi enako. (V Srbiji doslej ni bilo davka na žganje.) Glede 200stotnega povška davka na zemljišča pa je bilo sklenjeno, da se to vprašanje obravnava poprej še v klubih.

Prevoz padlih v svetovni vojni.

Iz Beograda se poroča, da so po naročilu ministrstva saobraćaja (prometa) vsa ravnateljstva drž. železnice dobila obvestilo, da se prevoz padlih in umrlih v inozemstvu za časa svetovne vojne vrši brezplačno. To velja za čelo krajevno. Potrebno pa je predhodno dovoljenje ministrstva za voje. Istodobno se poroča, da se po došlih uradnih informacijah nahaja v Avstriji približno 13,000 grobov jugoslov. državljanov.

Dobrotnik učiteljstva.

V Novem Sadu in Vojvodini je umrl bivši učitelj Aleksander Kojanović, ki je zapustil vse svoje posestvo, obsegajoče 64 jutrov, "Učiteljskemu domu" v Novem Sadu. Posestvo je vredno nad 2 milijona dinarjev.

Šest milijonov dinarjev za stradalce v Rusiji.

Kakor se poroča iz Beograda, namerava vlada predložiti skupščini, naj dovoli za stradalce v Rusiji 6 milijonov dinarjev. Privatno se je nabralo dosedaj v Srbiji okoli 700,000 dinarjev.

Odpiranje ameriških pisem.

Zagrebska policija je aretirala nekega poštnega uslužbenca, kateremu se je dokazalo, da je iz nekega pisma iz Amerike vzel \$10 in si jih prisvojil. Na policiji je priznal tatvino ter izjavil, da je pripravljen škodo poravnati.

Otvoritev dveh ženskih obrtnih šol.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je otvorilo v Somboru in Novem Sadu ženski obrtni šoli.

Zakon o zavarovanju živine.

Iz Beograda poročajo, da je v poljedelskem ministertvu končala svoje delo posebna komisija za načrt zakona o zavarovanju živine.

Reparacijski poljedelski stroji.

Te dni prispe v Beograd po Donavi prva partija, obsegajoča 7000 ton poljedelskih strojev, ki jih je dobavila Nemčija na račun reparacij (vojne odškodnine).

Obsodba zdravnika dr. Sečerova.

Sodni stol v Velikem Bečkereku je obsodil tamošnjega zdravnika dr. Sečerova na dve leti težke ječe, ker je zlorabil svojo uradno oblast ter neki ženski, ki je bila obtožena detomora, izdal izpričevalo, da sploh ni porodila. Mati umorjenega otroka je bila obsojena na 9 mesecev ječe.

V avtomobilu okoli sveta.

V Osiijek je dospel te dni avto. Ki je na obeh straneh imel napis v angleščini: "Pot okoli sveta. Naša hiša. Naše gledališče. Naša vrdovina. Celo človeštvo. Lastnik

SEVEROVA ZORAVILA VZDRŽUJEJO ZPRAVJE V DRUŽINAH.

Suhe, Mrtve lase

može preprečiti in dati lasem tisto mehkoč blujnost in lepoto, katero si vsakdo želi ako nadenife

SEVERA'S HAIR POMADE

Izvršna priprava za nego las, idealna, zdravična, in čista.

CENA 25c

Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

avtomobila je Bar Van Storn R. Weston iz bivše burske republike Oranje v Južni Africi. On potuje okrog sveta s svojo ženo in tremi otroci. Pred dvema letoma je zapustil svojo afrikanško domovino in se preselil v Ameriko, kjer si je dal zgraditi avto, v katerem sedaj potuje okoli sveta. Weston je izjavil sodnikom nekega osi- jekeske lista: "V dobi svetovne vojne sem se boril tri leta in sem prišel do prepričanja, da se ljudje morijo, ker se ne poznajo. Šlo mi je v glavo, da svojim otrokom pokažem svet, da poznajo, kako so vsi ljudje enaki ter se bi- jejo in morijo le zato, ker se ne poznajo." Weston je že prepotoval Ameriko, Francijo in Italijo. Sedaj potuje po Jugoslaviji, od- lod pa v Carigrad in Azijo.

Kazen za nedostojno obnašanje

je uvedla mestna občina v No- vem Sadu. Izdala je naredbo, v kateri opozarja prebivalstvo, da bo vsakdo, ki bi se v razgovoru posluževal surovih izrazov in psov, strogo kaznovan. Res pa- metna odredba, ki bi bila potreb- na tudi še marsikje drugod.

Šola za gluhoneme otroke v Bosni.

Ministrstvo za socialno politiko je odredilo, da se pri "Dečjem domu" v Reljevu pri Sarajevu posoben oddelek za gluhoneme o- troke. Zanj se ustanovi posebna šola s kvalificiranim učiteljsvom.

ADVERTISEMENTS.**Če imate kilo poskušajte to brezplačno.**

Prilagodi se vsaki kili, stari ali novi, veliki ali mali, in vi ste na poti, katera je tisočere prepričala.

V dokaz se pošilja zastoj.

Vsak, kdor ima kilo, možili, ženska ali otrok, naj pošle takoj W. S. Rice, 270 A Main Street, Adams, N. Y., za prosto poskušanje tega čudovitega pomirju- jočega sredstva. Samo denite na kilo, pa se bodo misle začele krčiti. Skerču se tako, ne pa odpraviti naravnim potom zapre. Ni vam treba nobenega nasilja več, nobenega pasu ali priprave. Ne zamudite risati po to prosto poskušanje. Tudi če vam kilo ne nagaja, zakaj bi imeli vse svoje življenje nositi? Zakaj bi trpeli to nadlogo? Majhna in nedolžna kila lahko privede gnitju. Zakaj bi se izpostavljali tej nevarnosti ter prilihi na perelsko mizo? Velika množica mož-kih in žensk se dnevno bilita temu ri- ziku ravno vledetja, ker jih ne ovirajo pri delu in hoji. Pišite takoj po to prosto poskušanje, ker je v resnici čudovita stvar, ter je pomagal ozdraviti kile, ki so bile tako velike kot dve možki pesti. Poskušajte in rišite takoj, služite se spodobnega kápona.

Zastoj za kilo.

W. S. Rice, Inc.
270 A Main St., Adams, N. Y.
Pošljite mi popolnoma brezplačno za poskušanje zdravilne vzorce va- šega pomirjujočega sredstva za kilo.
Ime
Naslov
Država

ŠTEDENJE KOT IZDATEK**Katero pot gre Vaš denar?****PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPELJI**

Pripraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokaza- la, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajc svojih do- hodkov, brez odira na to kako želi, so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo torej dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno po- stavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako si- gurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sebi — potem je vpra- šanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK

Glavno zastopstvo
Jadranske Banke
82 Cortlandt Street — New York, N. Y.

GLASILO JUGOSLOVANSKE

KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni urednik: RUDOLF PERDAN, 935 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROOKS, Ely, Minn.
Blagajnik nezplaćenih smrtnih: JOHN MOVERN, 634 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni nadzornik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor: MOHOB MLADIC, 2003 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKHABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Konzulski odbor: VALENTIN PIRCO, 519 Keadow Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMENO, 639 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STEELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uredništvo: "Glas Naroda".
Vse stvari tiskajo se uredništvu kakor tudi denarne poljube naj se pošiljajo na glavno tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika potnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprejema naj se pošiljajo na vrhovnega nadzornika. Jugoslovenska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom na obličen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Nove društva se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

O MLADINSKEM ODDELKU.

Mnogo članov ima zavarovane svoje otroke pri mladinskem oddelku JSKJ. in nekateri premalo pazijo, kdaj kateri otrok dopolne starost 16 let. Glasom pravil mladinskega oddelka, mora vsak član tega oddelka narediti prošnjo za prejembo v odrasli oddelk, na svojo šestnajstletni rojstni dan ali nekoliko poprej. Kjer se to upošteva se sprejme vsakega člana mladinskega oddelka v odrasli oddelk, brez zdravniške preiskave, za \$500.00 posmrtnine in \$1.00 dnevne bolniške preiskave. Ako se pa prošnja naredi prepozno, to je, potem ko je član mladinskega oddelka prekorstil starost 16 let, se pa prošnje mora dati zdravniško preiskati, da zamore postati član odraslega oddelka JSKJ.

Kakor hitro član mladinskega oddelka spolne starosti šestnajstih let, postane njegov (njen) certifikat neveljaven. Otrok bi bil slučajno še po 16. letu pri mladinskem oddelku in bi umrl, se za njim ne bi izplačalo posmrtnine, akoravno bi bil assessment plačan, ker certifikat izgubi veljavo ko otrok izpolni starost 16 let. Zato je potrebno, da se prošnja za prejembo v odrasli oddelk naredi pravočasno, da ne pride do neželjenih posledic. Stariši članov mladinskega oddelka bi morali paziti na to, da se prošnja pravočasno naredi, iz glavnega urada je nemogoče vsakega posebej opominjati.

Zadnje čase smo bili primorani zavrniti več prošenj iz mladinskega v odrasli oddelk, ker so bile prepozno narejene. Zahtevati smo morali zdravniško preiskavo kot to pravila določajo.

Če katero društvo nima potrebnih form oziroma prošenj za prejembo iz mladinskega oddelka v odrasli oddelk, naj se obrne na glavni urad da se jih doposleje.

Od mladinskega oddelka je odvisna bodočnost naše organizacije, zato se moramo tembolj zanimati za našo mladino in jo pridobivati v ta oddelki. Po tem ko že imamo otroke v mladinskem oddelku, jih moramo vzgojiti za bodoče članstvo odraslega oddelka. Nahajamo se v časih ko moramo iskati sredstev za pospeševanje napredka in obstoja naših organizacij, največ pa zmoremo pričakovati od mladine, če jo pridobivamo v svojo sredo.

Priporočamo, da se naš mladinski oddelk na trdni podlagi in nadsolventen. Po proračunu aktuarja, znaša solventnost mladinskega oddelka 158.612% (ali približno 159 odstotkov). V tem oddelku imamo torej lepo rezervo, tudi za slučaj kakšne epidemije. Assessment, ki znaša 15c mesečno od otroka, je dovolj nizek in ni se bati da bi bil zvišan, ker sedanjí assessment popolnoma zadostuje.

Bratje in sestre, akoimate se zavarovanih svojih otrok pri mladinskem oddelku J. S. K. J., jih zavarujte. Za pojasnila se obrnite na tajnika ali organizatorja vašega društva.

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Naznanila.

POZIV.

Prošen je sobrat IGNACI MEGLAN, član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ., da pošlje spodaj podpisani tajniku svoj naslov, ker sicer bo po pravih suspenziran. Ako kdo drugi ve, kje gori označeni sedaj biva, prosim, da ga opozori na to vrstice.

James Debevec, tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Braddock, Pa.

Prosim vse člane in članice društva sv. Alojzija št. 31 JSKJ., da bi se prihodnje seje v polnem številu vdeležili, ker imamo več važnih točk na dnevnem redu. Mišlim, da ste čitali apel na članstvo v glasilu iz urada glavnega tajnika. Dobro prečitajte in dobro premislite, ali je ta apel pomemben ali ne. Če ga bo vsak dobro premislil, bo tudi vsakemu vest dala, da bo žrtvoval več kot bi mogel za ubogo štrajkacijo. Torej: "jaz ne razumem pravil". To je enkrat vas prosim, da se v polnejši ste prošnji, da se vsi vdeležite

Grozne vesti iz Rusije.

Kako strašno je v Rusiji, naj pokažejo nekatera poročila.

Profesor Nansen, ki vodi prehranjevalno akcijo v Rusiji, pravi: "Okolica Buzuluka ima 915.000 prebivalcev, med katerimi jih je brez vsake hrane 537.000. V mesecih septembra, oktobra in novembra je umrlo vsled lakote 30.405 ljudi. To število pa tako strahovito narašča, da bosta pomnila do poletja dve tretjini ljudi, če se jim pravočasno ne pomaga.

V mestu Buzuluku pobirajo vsako jutro po ulicah mrtve ljudi. Na pokopališču sem videl grnado, obstoječo iz 80 trupel, po največ golih otroških. Grobarja sem vprašal, koliko mrtveev pokopljejo dnevno. Odgovoril mi je, da ne ve, ker jih pokopava kar v masah. Visk, ki ga napravljajo stotine in stotine otrok, katerih telesa obstoje le iz kosti in kože, je neopeljiv in prav tako pogled na obupane matere, ki kriče po hrani. Moje in očete so popolnoma apatični (brezčutni). Tako izgleda v krajih, kjer se razmere še boljše kaor v ostalih delih samarske gubernije. Amerikanske organizacije delajo silno. Ravno tako Švedi. Toda vsa ta pomoč ne prodre do površne. Prebivalstvo prebiva brez vsakega protesta svojo usodo ter se nadeja inozemske pomoči, v katero trdno veruje. Vsaka izgubljena minuta pomenja stotine mrtvih. V imenu človečnosti, v imenu vesti prosim: pomagajte! Pozno je! Toda še je čas!"

Profesor Muhlen, vodja nemškega Rdečega križa, pozivlje s pismom vse ljudi vseh narodov in ver, naj pomagajo Rusom, ki jedo blato, slamo, drevesno skorjo in ki umirajo. Ob Volgi divjajo črne kože, skratice, kuga, tifus in dr. Ljudje umirajo trumoma. Otroci izgledajo kakor okostnjaki. Miravec žrjo podgane. Polovica prebivalstva umira. Sprico pomagaj kuriva se ne more napravljati ognja, kajti gozdovi so daleč in konji so vsi poginili. Glavna hrana ljudem je suho listje. Cela plemena morajo neusmiljeno poginiti, če ne dospe skoraj pomoč.

Albert Cotterill, šef angleških kvekerjev, pravi, da jedo ljudje zmrle konjske kosti, ki jih mešajo z drevesno skorjo. Po vaseh, kjer je 40 rodin, jih umre po večino po 10. V neki vasi, 46 kilometrov od Buzuluka, je bilo iz kazanih smrtnih primerov: v mesecu septembru 150, v mesecu oktobru 100, v mesecu novembru 1500 in v mesecu decembru 3000. Narod umira.

To so vesti, ki so prihajale začetkom letošnjega leta. Med tem pa je lakota še narasla. V zadnjem času so dospele tako grozne vesti, da morajo pretrpeti do kosti vsakogar, ki se zaveda, da je človek, ustvarjen po božji podobi. Nepristranska poročila pravijo, da so smele matere v divji blaznosti svoje otroke! Samo v eni vasi je bilo 40 primerov ljudožrstva. Tako daleč je zavedel obup obnemoglo ljudstvo.

Nesreča pri razstreljevanju skalovja.

Pesestnika Matijo Ostanika iz Strmea pri Postojni je pri razstreljevanju skalovja zadela srel v desno roko in mu jo raztrgal.

seje dne 21. maja, ker ta seja bo važnega pomena. Z vsakim, kateri bo naznanjen, da je čuvaj ali stavkolomilec, se bo postopalo po pravih. Pravila so nerodajna za vse, ne pa samo za nekateri člani takimi, kateri nočejo biti z nami roka v roki, tudi mi ne moremo biti sobratji.

Frank Žabkar, tajnik.

Chicago, Ill.

Društvo Jugoslovani šteje 104 JSKJ. naznanja vsem čikaškim društvom, da priredi dne 16. septembra 1922 veseličo oziroma vinobrega trgatev ter prosijo cenjena društva, da bi to vpoštevali in ne prirejale kakšne veselice isti dan.

Pripravljalni odbor.

Pristojbina za ameriški passport.

Kakor znano, državljani Združenih Držav ki želi dobiti potni list, mora plačati pristojbino \$10. Ravnoisti znesek mora plačati tudi vsak inozemec, ki si hoče dobiti vizum ameriškega konzulata za potovanje v Združene Države; brez viziranega potnega lista pa ne more priti v Združene Države.

Ker ameriške oblasti računajo \$10. za vizum inozemskega potnega lista dogaja se da tudi druge inozemske države računajo isto svoto, ako Amerikanece zaprosi za njihov vizum. Čim so Združene Države 1. 1920 povišale pristojbino za vizum inozemskih potnih listov od \$2. na \$10, so inozemske države takoj odgovorile s tem, da so povišale na \$10. pristojbino a vizum ameriških potnih listov, dočim niso povišale pristojbine za državljane drugih držav.

Posledica tega je da se Amerikanece ki potuje v inozemstvu, nalaga precejšnje breme. Dokler bi šlo le za en vizum stvar bi ne bila tako huda. Ali ako kdo potuje skori razne države in mora od vsake dobiti vizum, potem strošek narašča do precejšnje veličine. Amerikanece, ki potuje na primer od Pariza do Cagarrá, da mora dobiti nič manj kot sedem vizumov in plačati torej na konzularnih pristojbinah \$70. kar znaša skoraj isti izdelek kot za vozni listek in spalni voz. Dočim ameriški trgovci mora plačati na tej poti \$70. bi njegov angleški tekmovalce plačal le \$7.

Radi tega se pojavlja zlasti v trgovinskih krogih precejšnje gibanje, ki gre za tem, naj ameriška vlada znatno zniža in sedanjí pristojbino za potni list in vizum. Ker je vpravično pričakovanje, da bodo potem tudi inozemske države sorazmerno znižale svoje pristojbine za vizum ameriških potnih listov.

Trgovska zbornica Združenih Držav je za svoj letni občni zbor, ki se vrši ta mesec, pripravila resolucijo kateri se vladi priporoča, naj znatno zniža pristojbino za ameriški potni list in naj popolnoma odpravi pristojbino za vizum. Istočasno je poslanec Ogden L. Mills iz New Yorka predložil na konzularni zbornici v Washington (House of Representatives) zakonsko osnovo, v kateri predlaga naj se celokupna pristojbina za vizum inozemskih potnih listov zniža na \$2.

Karkoli naj bo uspeh te akcije pristojbina za ameriški potni list in vizum ostane, med tem še nadalje \$10 kot dosedaj.

Roparski napad na bazoviški cesti.

Mlekar Andrej Čergolj iz Komna se je mudil po opravkih v Trstu. Proti večeru se je vračal po bazoviški cesti domov. V Bazovici ga je dohitela noč in zasla la ga je vrhuloga tudi huča plohe. Zato je stopil kraj ceste, kjer je ob nekem grmovju zapazil tri neznanke moške. Niti slutil ni, da ima pred seboj razbojnike. Šele ko je zaslišal za hrbotno šepetanje, so ga obšle črne slutnje. Spustil se je takoj v divji beg, istočasno pa je obupno klical na pomoč. Razbojniki so se spustili za njim ter ga kmalu dohiteli. Zagrozili so mu s samokresom, naj molči, sicer da mu osmole možgane. Nato so ga preiskali in mu odvzeli listnino, v kateri pa je imel slučajno le majhno svoto denarja. Roparji so nato pobegnili brez sledu.

Jezikovno vprašanje v češkoslovaški vojski.

"Lidové Noviny" poročajo, da izdal naredbo, na podlagi katere se more moštvo odzvati v materinskem jeziku. Ta naredba velja za aktivne vojske kakor tudi za minister za narodno obrambo za rezerviste.

Proti registraciji inozemcev.

Pred nekoliko dnevi se je vršilo v New Yorku posvetovanje mnogobrojnih organizacij in društev, ki so brigajo za amerikanizacijo in sploh za vprašanje tičoč se inorocev; konferenca, ki jo je pozvala League of Foreign Born Citizens, je pretresovala znano zakonsko osnovo glede registracije inozemcev in naturalizacije t. zv. Johnson oziroma Shortridge Bill. Po dolgi in podrobni debati je konferenca zklepala poslali poročilo o svojem proučevanju dotičnih zakonskih osnov in svoja priporočila nazbornični in senatni odbor, pred katerim je dotična zakonska osnova na dnevnem redu.

Konferenca ne odobrava onega dela dotičnih zakonskih osnov: prvič, ker so že v Californiji poskusili uvesti registracijo inozemcev, pa ni bilo nikakega uspeha; drugič, ker predpisana pristojbina za registracijo naravnost sili inozemce, da se naturalizirajo, kar ni dobro, ker naturalizacija se mora oslanjati na patriotične in ne na ekonomske motive; tretjič, ker vsled neprestane selitve tujerodna prebivalstva registracija ne bi povišala šolskega obiska med inozemci; četrtič, ker prilika, ki bi se s tem nudila za zlorabljanje tujerodcev, in strah pred Prusijaziacijo bi imela več zlih kot dobrih posledic.

Na drugi strani je konferenca odobrila določbo 501 zakon kega načrta ki daje tudi poročenim ženskam pravo, da dobijo državljanski papir na svojo lastno prošnjo. Ne strinja se pa z določbo, da inozemka ne mora postati državljanka vsled poroke s državljanom oziroma radi naturalizacije svojega moža. Nasproti temu, priporoča konferenca, naj se nadaljuje dosedanja pravica žene, da postane državljanka vsled moža, v naturalizacije. Prevladalo je mnenje da bi taka odredba proizročila preveč sitnosti tujerodnim ženskam ako bi se od njih zahtevalo, da morajo same pobesiti za državljanstvo; dogodilo bi se prav lako, da mož in otroci bi bili ameriški državljani, dočim mati bi ostala inozemka, ker ni nikdar imela zadostne časa, da bi se pobirgala za državljanstvo.

V omenjenem stanku so bile zavržene tudi druge določbe omejenih zakonskih osnov. Sprejelo pa se je da se priporoča Kongresu nekatere spremembe sedanjega naturalizacijskega zakona, včevši odpravo spriceval o prihodu (certificate of arrival).

Nemčija mora vrniti Srbiji zaplenjene stvari.

Iz Beograda poročajo: Ministrstvo vnanih zadev je potom repariacijske komisije zahtevalo, da Nemčija čim prej vrne vse univerzitetne in gimnazijske instrumente za fiziko in kemijo, kakor tudi celo biblioteko beograjske univerze, kar je nemška okupacijska vojska zaplenila iz odpejala iz Srbije.

Francosko hujskanje na vojno.

Pariska "Liberté" piše, da je akcija proti Nemčiji mogoča brez posebnih žrtv, ako se prične takoj. Nemčija je z vojaškega in političnega stališča brez moči. Ako pa bi Francija zvečevala akcijo, kaj se bo zgodilo tedaj, ko se bo morala v slabih finančnih razmerah končno le odločiti, da gre v Nemčijo po svoje reparacije (vojne odškodnine)?

Čičerin o umoru ruskega carja.

Pariska "Chicago Tribune" priobčeni razgovor svojega urednika Čičerinom glede umora ruske carske družine. Čičerin je izjavil, da mu usoda carjevih hčer ni znana. Car pa je bil umorjen na povelje krajevnega sovjeta, ki je odkril zaroto, po kateri naj bi bila carska družina ipročena češkoslovaškim legionarjem.

O iluziji nemško-ruske pogodbe.

A Davidov, predsednik društva ruskih industrijalecev v Berlinu, je spregovoril o nemško-ruski trgovski pogodbi, ki razburja duhove po Evropi. Davidov pravi, da povzdiga svoj glas zato, da bi bil morda proti trgovanju z današnjo Rusijo ali da bi smatral to trgovanje za Nemčijo škodljivo, marveč samo in tega vzroka, ker se ne udaja iluzijam, v katerih pa plava, kakor se mu zdi, skoro ves svet. Te iluzije zadržujejo veliko nevarnost katastrofe, ki preti vsej Evropi. Ni težko napovedati, da ako Rusija v doglednem času ne zavzame svojega mesta kot gospodarskih činitelj, se priklati v par letih v Evropo lakota, ki sedaj uničuje rusko prebivalstvo. Amerika takrat ne bo mogla več izročati Evropi za prehrano potrebnega žita. Rusija, da se doseže obnova Rusije potom raznovrstnih sindikatov, je še premočna. Treba poskusa, morda zadnje, ga po genovskih konferenci spravi ti svet do prepričanja, da resnica nikakor ne odgovarja sliki, ki si jo je izkonstruiral.

Naj govore objektivni statistični podatki. Ruski uvoz je znašal preprosto okoli 600 milijonov pudov na leto, izvoz je bil več nego zkrat tako velik. Po vrednosti največji izvoz in uvozom ni bila tako velika, kar je umevno, ker je Rusija potrebovala mnogo gotovega blaga, izvažala pa je skoro samo surovine. Izmenjava blaga na strani Nemčije je bila baš obratna. Nemčija potrebuje danes pred vsem surovine in ker stoji marka nizko, si jih išče v drželi ki ima še slabšo valuto, kakor na primer v Rusiji. Ali se moreje pri sedanjih razmenah te nemške nade uresničiti. Znano je, da je Nemčija lamsko leto, kakor tudi Anglija, sklenila s sovjetsko Rusijo trgovsko pogodbo. Toda ali je ta trgovska pogodba poživila med sebojne trgovske odnose? Leta 1921. so je uvozilo v Rusijo 55.3 mil. pudov blaga, to je okoli 5% iz predvojne časa. Izvoz je znašal samo 12.9 mil. pudov, to je niti 1 odst. predvojne višine.

Torej morajo biti neke vzroki, da je vsa zunanja trgovina dala take neznatne rezultate. Za nas so ti vzroki jasni. Evropa pa ta va po politiki tja noja. Skozi štiri leta so boljševiski uničevali življenje šestine vsega sveta, varajoč same sebe, kakor tudi ruski narod da iz razvalin razdejaneja kapitalistično, lep in srečno življenje. Resnica pa je te iluzije neusmiljeno pomandrala. Žitnica Evrope se izpreminja v puščavo, v kateri umira ljudstvo lakote in kuge. — Boljševiki so bili prisiljeni odstojiti od čisto komunističkega kurza in se spustiti v novo "komunistično-kapitalistično" smer. Pa tudi ta kriz je doživel fiasco. Ni bilo drugega mogoče. Ne more se preiti k večjim oblikam kapitalizma brez temelja — lastniške pravice. Ne more se govoriti o trgovini, ako vlada na leto postavi v cirkulacijo 40 milijonov papirnatih rubljev, in ne more se govoriti o privatnem in državnem kreditu, ako posamezne osebe ne smejo imeti nikake lastnine in ako država v svojem proračunu naznači dohodek samo na 15 odst. izdatkov.

In vendar jih je toliko, ki mislijo, da bodo mogle pogodbe z ljudmi, ki vladajo ruski narod s terorjem in ki kot stranka ne predstavljajo niti pol odstotka ruskega naroda, prineseti pričakovane rezultate! Obnova Rusije je izredno kompleksna in težak problem. Treba izdelati globoko preudaren načrt, predvsem pa postaviti temelje na katerih je zgrajeno gospodarsko življenje v vsem kulturnem svetu to je lastniško pravico in osebno svobodo. Samo v tem slučaju se lahko razkrijejo vstvarjajoče sile dežele in se prične zepet pelagoma razvijati gospodarsko življenje.

Toda dokler se bo upalo da se Rusija ozdravi potom istih ljudij, ki so ogromno državo razdejali, ki pa še vedno sanjajo o svetovni revoluciji, preslepljeni po svoji modri, ki se zavzemajo mnogo bolj za diktaturo proletarijata kakor pa za dobrobit vsega naroda, in ki se po petih letih iz perijode kalejdoskopično sledenih poskusov, da bi morejo izkupati — dotle se Evropa ne bo mogla izveči iz mreže krize, ki jo tlačiti in duši. Niti številne konference in niti lepi obnove ni načrti ne morejo pomagati Rusiji in vropi, dokler bo vladna oblast v Rusiji v rokah boljševiskov.

Trpljenje koroških Slovencev.

V Klostnu se je imel vršiti v prestopih Slovenskega izobraževalnega društva shod in določena sta bila za govornika dva domačina. Hotelo se je početi ljudstvo o bližajohih se volitvah vzposodarsko zbornico. Sklicatelju je povedal orožnik, da krozi jo vesti, da pride na shod duhovnik Poljanec in da bo v Klostnu najbrže še hujše, nego je bilo v Škofljani. Zborovanje, zborovanje. Ko ga je imel prijeti je prišel orožnik in inspektor k sklicatelju in mu rekel, da Heimatsdienst ne trpo tega zborovanja in da čaka okoli 600 mož. — proti katerim ne morejo orožniki ničesar storiti. Sklicatelj mu je rekel, da Heimatsdienst vendar ni vlada. Orožnik je zagodrdel in rekel, da je sklicatelj odgovoren za posledice, nato pa odšel k štabu "Orgeša" in Heimatsdiensta. Nato je prišel znova orožnik s predlogom, da se pusti nekaj zastopnikov Heimatsdiensta v zborovalno dvorano. Ker se to ni doveljelo, je sledil divji naskok. Pretepli so vsakega Slovenca, katerega so dobili. Sklicatelj je nato pobegnil pod streho, kjer so ga pa kmalu izvozili. Zagrabil so ga nekateri za lase, drugi za ušesa, tretji za roke, četrti za noge, naskar so ga pričeli suvati in pretepali z bikovkami in pestmi. Nato so ga privlekli na dvorišče, kjer so ga vprico orožnikov zopet suvali in bili po glavi in hrbtu. — Orožniki so ga odgnali na pokopališče in zahtevali, naj beži. — Druhal pa je znova navalila nanj s kamenjem. Zmerjali so ga in mu rozili, da ga ubijejo. Orožniki so vse to dopuščali. Slednjije je prišel neki Velikovec, ki je rekel druhalu, da naj tega puste, da ima še dovolj in da pojdejo iskat nekega drugega. Ljudje, ki so to videli, so mislili, da mora zdajpa zdaj obležati mrtev. Aranzar napad je bil župan Schwarz, — glavno poveljstvo je imel Orgeš in Heimatsdienst. Vrhovni poveljnik je bil višji deželni sodnik, svetnik Poetsch. Napadatelna druhal je bila dobro organizirana in pripravljena za vse slučaje. Imeli so se s seboj tudi zdravnik. V Velikovec so se prejšnji dan popivali na korajžo, v Grebinju pa je isti večer na občinski seji župan Schwarz predlagal, da se mora slovenski shod v Klostnu razbiti. Razgrajajo so popivali v soboto in nedeljo zastoj, kolikor so hoteli. — Nekdo je trdil, da so dobili tudi orožniki za svoje pristransko delo nagrado 20.000 kron. Pretepenih težko in lahko ranjenih je bilo nad 20 Slovencev. Divjaki so napadli celo neko mlado dekle, ki je slučajno šla mimo in niti ni vedela za shod. To ubogo dekle so tako nabili, da je obležala na cesti in se dolgo časa ni zavedla. Med udeležniki napadov so bili tudi uradniki z okrajnega glavarstva, s sodnije in davkarje. Takemu divjanju so izpostavljeni nesrečni koroški Slovenci pod avstrijsko krščansko - socialno vlado.

Zopet obsojen nažareneec.

Pred vojaškim sodiščem v Sagrajevu se je vršila 7. aprila glavna razprava proti Vladimiru Šajbenu, rodom Slovaku, nazarenske veroizpovedi, ki je odklonil orožje in prisego. Obsojen je bil na dve leti ječe.

Incognito.

Spisala N. A. Bučinska-Teffl.

Sprevedniki dolgo-kuljapinske železnice so se popolnoma izpridili.

O tem žalostnem dejstvu so pričale vse pritožne knjige v vseh vozovih III. razreda, nešteti zapisi o preiskavah in nešteti dopisi, ki so prihajali železnici od potnikov.

Izkazalo se je, da so sprevedniki, ki so se vedli napram običajni I. in II. razreda docela uslužni, gospodarili v III. razredu toli predrzno in surovo, da njihovega vedenja že nikakor več ni bilo možno prenašati.

— Sprevednik je suval me in vso mojo priljago vso prugo od Cvjetkova do Kuljapina, tako je tožila stara posestnica.

— Vozne listke šepilje s toli izvirnim izrazom, da ga ni mogoče prenašati in ga zaradi cenzure niti ni mogoče popisati! je povedal na zapisnik drug potnik.

— Vaš konduktor laja kakor stekli pes, je razložil svojo pritožbo pristo in jasno tretji.

Vse to pritožbe so končno vendarle splasile železniškega ravnatelja.

— Treba bo nekaj ukreniti. Vsekar jih moramo nekaotiti. Najlepše bo, če prevozim sam prugo incognito v III. razredu in jih zasledim in flagranti, je izjavil na seji upravnega sveta.

— Nikakor, vaše preblagorodje! To ne gre! je ugovarjal železniškemu ravnatelju neki moder človek. — Vsi konduktorji poznajo tako izvrstno vaš obraz, da vas spoznajo takoj, če prav se še tako preoblečete, — makar v ženska krila.

— Kaj naj torej storimo? — Čisto preprosto: poslati je treba koga izmed najzanimarjenjših.

— No, glejte, v moji pisarni je taka podgana — Ovsjatkini! Že od narave je tako oskubljen, da ga morete posaditi tudi v I. razred, a takoj je videti na njem, da spada le v III. Možeek ima že od Boga dano figuro III. razreda.

— Dobro, njega poverimo! Kupimo mu listek, pa naj prevozi incognito vso prugo!

— Ali si mi prišla nove gumbice na plašču? je vprašal Ovsjatkini svojo prestrašeno ženo.

— Prišli si-ila, Kuzma Petrovič. Kakor ste naročili, kar v eni sapi sem jih prišla.

— Tako, tako, "prišli si-ila"! Vzemite svojo pamet v roko! Naložite si mi naloge največje odgovornosti, največje važnosti: Jaz, uradni dolgo-kuljapinske železnice, ki imam prosto vožnjo v II. razredu, se popeljem in-cog-ni-to, kakor vsak navaden zemljan, v III. razredu. Sam ravnatelj mi je rekel: "Morate se voziti in-cog-ni-to!" Iz tega je razvideti, kako se moram vesti. Z vsem dostojanstvom! Tako, kakor človek, ki ima prosto vožnjo in se vozi po lastni železnici kakor Harun al Rašid v III. razredu. Razumete? Če že ne morete razumeti, pa vsaj čuti!

Pobrizgal se je s kolinsko vodico znamke "Beneška lilija" in se je odpravil na kolodvor.

— Kaj pa je tole? je vprašal konduktorja in pokazal na lestico pred vagonom.

— Stopnice, se je začudil sprevednik.

— Stop-ni-ce? je vprašal Ovsjatkini še enkrat in zlovestno zamajal na eno oko. — A čemu leži potem na stopniščah lupina melone? Morda zato, da bi si vsi potniki polomili noge in železnica da bi to plačala! To bi radi, kaj? Kako? Vi želite torej, da bi dolgo-kuljapinska železnica falirala, ne?

Konduktor se je že pripravil, da ga nahruli, a ko se je ozrl na samozavestno vzravnan Ovsjatkino postavu, mu je pogum upadel.

Ovsjatkini je zlezel v voz.

— Kdo pa je ta pokveka? je vprašal konduktor svojega tovariša.

— Je govoril strupeno in naduto sam sebi. — Vi mislite, da ničesar ne opažam? Ampak jaz sakrabolsko dobro opažam.

Konduktor je drgnil tovariša s komolecem v bok:

— "Šlišiš?"

— "Šlišim."

— Čemu pa takole —?"

— "Saj ti pravim, da bo kakšna osebnost. Da bi nas le ne zadel nesreča! Napienaj ostro svoj sluh!"

— "Prosim za vaš listek, gospod."

Ovsjatkini je stisnil veke ter se pozorno ozrl v konduktorja.

— "Moj listek? Želite videti moj listek? Izvolite, prosim. Tukaj, prosim. Tu imate listek III. razreda, knjiplen specialno zame. Ne vznemirjajte se! Vse v redu. Ha-ha!"

Ob tem smesku, kratkem in suhem, kakor skrtanje nategovane peteline, sta konduktorja vztrepetala iz odstopila.

— "Morda vam vleče skozi okence?" se je naenkrat vznemiril prvi.

— Ne, ne, ne, prosim! Okno nima s tem ničesar opraviti! je triumfalno Ovsjatkini zlovese.

— "Kaj okno! Za tem grmom ne tiči zajec. Tako, prosim!"

Konduktorja sta odšla na vozovo ploščad.

— "Ali si šlišal?"

— "Da, to nekaj pomeni! Presneto reč! Precej sem opazil, da je to sumljiv tič!"

— "Bog pomagaj!"

— "In jaz sem, kakor nalašč, posadil tik njega muhika, surovino, ki sedi ondi in prežvekuje ribo. Oj, smola!"

Toda Ovsjatkini je sedel dalje v pozi besnečega generala ter je razmišljal:

— "Živel sem, živel in doživel. Služil sem, služil in doslužil sem si. Naj-višja odgovornost! Prav posebna važnost! N-no, da, prosim! In-cog-ni-to! Jaz jim pokazem! Jaz jih naženem! Spoznajo me! Pomniyo me! Konduktor!"

— "Kaj ukazuje? Vaše visoko blago —"

— "Zakaj pa sedé tamle štirje, a tukaj je prazna klopa? Kako! Vprašam te, zakaj tako? Kaj?"

— "Blagovolite oprostiti, prosim, to so si sami tako želeli, prosim. To je ena rodbina in tako se vozijo tudi v enem gnezdu, prosim."

— "V gnezdu? Jaz vam že pokazem gnezdu!"

— "Na, lepa reč!" sta šepetala sprevednika, stoječa na ploščadi.

— "Kdo neki je?"

— "Mogoče — ravnatelj?"

— "Ne, kaj pa še! Ravnatelj ima takšen obraz, kakor veličanstvo, v obliki redkve. To pa je kakor omelo in zopet ne omelo... vrag ti vedi!"

— "Konduktor! Kaj pa je to pri vas, mhm... No, lahko gresl!"

Konduktorja sta se šibila kolena. Obraz sta jima gorela od razburjenosti in čelo sta imela potno.

— "Vaše visokoprevoshoditelstvo! Blagovolite se preseliti, to je prestativiti svojo osebnost v I. razred!" sta ga začela prositi prave.

— "Pravkar sva ondi pripravila vaši milosti poseben odpralek."

Ovsjatkini se je zarežal s prijateljskim občutkom ter je pritrdil.

— "Revizija mojega incognito je rodila ugoden rezultat", je premišljal, ko je legal spat na pliševem divdanu posebnega kupeja prvega razreda. — Konduktorji naše broge so misleli ljudje in na vsak način dobrih manir. O tem ni dvomiti. Vzgojo so dobili, dobro, res dobro."

In konduktorja sta se križala na ploščadi ter se že lažja oddaljavala.

— "Kot izgleda, se je že umiril!"

— "Saj sem ti pravil, da je imenitna živina!"

— "Toda tisti muhček (kmetič), ki je sedel poleg njega, se zdaj tam repenči. Tudi jaz — pravi — nočem v tak kupej."

— "Prisli mi jo preko gobca, pa ga takoj mine!"

Drugi sprevednik se je leno potpraskal za ušesom, premišljal, toda čut dolžnosti je zmagal.

— "Nekako ne ljubi se mi... No, pa vendar... pojdem in mu dam eno..."

:: Knjigarna "Glas Naroda" ::

Molitveniki:

Bog med nami, v platno vezano ..	80
Pašna paša, v platno vezano ..	1,25
Duša popolna, v platno vezano ..	1,00
Hoja za Kristusom, v platno vezano ..	1,00
Marija Varhinja: v platno vezano ..	90
v usnje vezano ..	1,80
Rajski glasovi: v platno vezano ..	80
v usnje vezano ..	1,70
Sveta Ura, S posebnimi debelimi črkami, v platno vezano ..	90
v usnje vezano ..	1,80
Starbi za dušo: v platno vezano ..	90
v usnje vezano ..	1,80

Poučne knjige:

Abecednik slovenski ..	35
Abecednik nemški ..	35
Angleščina brez učitelja ..	40
Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern) ..	5,00
Angleška služba ali nauk kako naj se k sv. masi streže ..	10
Cirilica, Navodili za čitanje in pisanja srbske in cirilice ..	1,30
Domaci zdravnik po Kučippu ..	1,00
Dekletem, Spisal A. B. Jeglič ..	50
Gospodinstvo, Praktična knjiga za naše gospodinjice, Trdo vezano ..	1,50
Broširano ..	1,20
Govedoreja ..	75
Hitri računar ..	60
Jugoslavija, Zemljepisni pregled ..	1,25
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano ..	1,00
Katekizem, veliki (Zabret) ..	40
Knjiga o dostojnem vedenju ..	50
Mladencem, Spisal A. B. Jeglič ..	75
1. zvezek ..	60
2. zvezek ..	60
Mlekarstvo — črticami za živnorenje ..	75
Navesti za hišo in dom, Koristna knjiga za vsako hišo ..	80
Broširano ..	1,00
Vezano ..	1,20
Nemško-angelski tolmač ..	60
Naša zdravila ..	65
Največji spisovnik ljubavnih pisen ..	80
Nemščina brez učitelja ..	50
1. del ..	50
2. del ..	50
Pravila za otroke ..	65
Perotinar ..	60
1. letnik ..	60
2. letnik ..	60
3. letnik ..	30
Praktični računar ..	75
Ročni slovenski in slovensko-angelski slovar ..	60
Slovensko-nemški slovar (Jančič Bartol) ..	4,00
Splošno knjigovodstvo, 1 in 2 del ..	2,50
Slovensko-angelski slovar ..	1,50
Slovensko-angelski in angleško-slovenski slovar, trdo vezan ..	1,50
Spretna kuharica ..	1,25
Slovenska kuharica, trdo v platno vezano ..	6,00
Slovenski sadjar, vsak zvezek po ..	15
Slovenska Narodna maladina ..	1,00
Varčna kuharica, trdo vezano ..	1,00
Vošilna knjizica ..	50
Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pisen, trdo vezano ..	1,50
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev ..	65
1. zvezek ..	65
2. zvezek ..	85

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez. ..	2,50
Andrej Hofer ..	50
Beneška vedeževka ..	35
Belgrajski Biser ..	35
Burke in porednosti ..	40
Čisti rojaki, trdo vezano ..	1,00
Boj, roman, trdo vezano ..	75
Cvetke ..	25
Ciganova ocveta ..	25
Čas je čisto ..	30
Cvetina Borogradska ..	75
Doli z orožjem ..	50
Dve silki — Njiva, Starka (Meko) ..	40
Dolga roka ..	50
Dolga Orleanska ..	50
Deseti brat, (Jurčič) ..	75
Deteljica ..	30
Dom in svet, Letnik 1908 ..	2,00
Duhovni Boj ..	50
Elizabeta ..	35
Fran Baron Trenk ..	35
Fra Diavolo ..	50
Gozdovnik (2 zvezka) ..	1,50
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar) ..	75
Grda umira ..	50
Hedvika ..	35
Humoreske, Groteske in Satire ..	60
Izbrani spisi, (Dolenc) ..	60
Spomini o Cerkljanskem jezeru ..	60
O gozdu, — O burji ..	60
Jos. Jurčič spisi: ..	60
1. zv. Cvet in sad, Hči mestnega sodnika, Broširano ..	75

Trdo vezano ..	1,00
5. zv. Sosedov sin, Sin kmečkega cesarja itd. Broširano ..	75
Trdo vezano ..	1,00
6. zv. Dr. Zober, roman, Tugomir, tragedija v 5. dejanjih, Broširano ..	75
Trdo vezano ..	1,00
Kresalo duhov ..	1,00
Kralj Matjaž ..	60
Kmečke povesti, trdo vezano. Vsebuje 7 povesti ..	60
Kraljica Mučenica, trdo vezano ..	80
Knjiga za Likomislne ljudi, (I. Cankar) ..	1,50
Ljudske povesti, — Od hiše do hiše, — Sin ..	60
Ljudska knjižnica: ..	60
1. zv. Znamenje Starih ..	50
2. zv. Darovana, Zgodovinska povest ..	50
3. zv. Jernat Zmagovalec, — Med Plazovi ..	50
4. zv. Malo življenje ..	50
5. zv. Zgodnja kmečka vojska ..	75
6. zv. Gorkarjev sin ..	30
7. zv. Prihojalec ..	60
8. zv. Pasjeglav ..	1,00
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčič) ..	1,00
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčič) ..	1,00
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenčič) ..	1,00
12. zv. Iz dnevnika malega polednega, trdo vezano ..	1,00
13. zv. Ljubljanske silice, (Brenčič) ..	75
14. zv. Juan Misericordia, Povest iz španskega življenja ..	75
15. zv. Ne v Ameriko, Po resničnih dogodkih ..	75
16. zv. Mali ljudje, Vsebuje 9 povesti, Broširano ..	75
Trdo vezano ..	1,25
17. zv. Mimo življenja, (Ivan Cankar) ..	80
18. zv. Mrtvi gostje ..	35
19. zv. Materina žrtve ..	80
20. zv. Muzični ..	40
21. zv. Mašč Katel ..	70
22. zv. Mesija ..	30
23. zv. Mirko Postenjakovič ..	35
24. zv. Mrtva sra, Povesti, (I. Tavcar) ..	1,50
Nasa Vas, 1. del vsebuje 10 povesti, (Novčan) ..	1,30
Vezano ..	1,00
Broširano ..	1,00
Nasa Vas, 2. del vsebuje 9 povesti ..	1,30
Vezano ..	1,00
Broširano ..	1,00
Na Indijskih otokih ..	60
Nasleden ..	60
Na Preriji ..	30
Nihilist ..	40

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

Bob za mladi zob, pesnice ..	30
Derek je pravil, pravilice ..	40
Martin Krpan z Vrha, Povest s slikami, trdo vezano ..	50
Mladim srec ..	25
Narodne pripovedke, 3. zvezek ..	40
Narodne pripovedke, 4. zvezek ..	40
Pravilice in pripovedke za mladino: ..	30
1. zvezek ..	30
2. zvezek ..	30
Slavček, zbirka solskih pesni ..	25
Zvonček, zbirka pesmi za mladino: ..	1,00
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ..	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti ..	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat ..	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..	50

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

Bob za mladi zob, pesnice ..	30
Derek je pravil, pravilice ..	40
Martin Krpan z Vrha, Povest s slikami, trdo vezano ..	50
Mladim srec ..	25
Narodne pripovedke, 3. zvezek ..	40
Narodne pripovedke, 4. zvezek ..	40
Pravilice in pripovedke za mladino: ..	30
1. zvezek ..	30
2. zvezek ..	30
Slavček, zbirka solskih pesni ..	25
Zvonček, zbirka pesmi za mladino: ..	1,00
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ..	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti ..	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat ..	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..	50

Razglednice:

Zabavne, Različne, ducat ..	25
Nov Yorkske, Različne, ducat ..	25
Velikonočne, božične in novoletne ..	25
ducat ..	25
iz raznih slovenskih krajev, ducat ..	25
Posamezne po ..	05
Panorama mesta New York ..	15

Igre:

Beneški trgovec, Dramska slika v 3. dejanjih ..	1,00
Če sta dva, Slika v 1. dejanju ..	30
Doktor Robin, Igra v 1. dejanju ..	30
Polina Solz, 3. enodejanka: Dva svetova, dediščina, trpina ..	1,00
Maji lovec, Narodna igra s petjem v 4. dejanjih ..	50
Dnevnik, Veseloliga v 2. dejanjih ..	30
Endodejanka, Vsebuje 6 iger ..	50
Gaudemus, Komedija v 4. dejanjih ..	25
Gospa ki je bila v Parizu, Veseloliga v 3. dejanjih ..	30
Išče se odgovor, Igra v 2. dejanjih ..	30
Krivoprisodnik, Igra s petjem v 3. dejanjih ..	35
Kovarkstvo in ljubezen, Založna iz močnega življenja v 5. dejanjih ..	30
Mati, Drama v 3. dejanjih ..	75
Martin Krpan, Drama v 5. dejanjih ..	60
Meš beseda, Igrokaz v 5. dejanjih ..	30
Medved snubač, Veseloliga v 1. dejanju ..	30
Nasa kri, Igrokaz v 4. dejanjih ..	60
Nič otrok, Veseloliga v 1. dejanju ..	25
Ob vojski, Igrokaz v 4. dejanjih ..	30
Pogodba, Burka s petjem v 2. dejanjih ..	30
Pokojni mož, Založna v 1. dejanju ..	30
Rodoljub iz Amerike, Veseloliga s petjem v 3. dejanjih ..	30
Kavkazina življenja, Ljudska drama v 3. dejanjih ..	75
Revizor, Komedija v 5. dejanjih ..	1,00
Star samec, Podoba iz življenja v 2. dejanjih ..	30
Starinarica, Veseloliga v 1. dejanju ..	30

Note za tamburice:

Bom šel na planince, Podpuri ..	1,00
Na Gorenjskem je fletno, (Bajuk) ..	1,00

Note za citre:

Sarajan, Ruska pesem ..	40
Slovenski citrar, 6 najbolj priljubljenih slov. pesmi prirejenih za citre z besedami ..	50

Note za klavir:

10.	snopci. Ferdinando ali spreobrnjen tenje roparja, rdeči nosovi ..	30
11.	snopci. Večna mladost in lepota, Repostev, Prijateljska sosedstva ..	30
12.	snopci. Izgubljen sin, V jeseni pastirski in kralji, Ljudmila, — Planšarica	30
13.	snopci. Vestalica, Smri Marije Device, Marijin otrok ..	30
14.	snopci. Junaska dedlica, Sv. Boštjan, Materin blagoslov ..	30
15.	snopci. Turki pred Dunajem, Fahjola in Neza	30
16.	snopci. Mojsira Kriznika, — Božički večer; Svojevratna Min- ka	30
17.	snopci. Dimež, strah kranjske dozle; Oh ta Polona, Prisiljen stan je zanflevan ..	30
18.	in 19. snopci. Pijavka, Skrivnen zaklad, Rešitelji, Kmet avto- mat; Dekla Božja; Junaske Dijake	30

Dr. Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

Tam je čakal Mihol Schwaiff-trigkih ter imel pri sebi tri klade, za vsak količek eno.

Brez ugovora sem legel, Mihol me je z veliko spretnostjo privezal h koleni, noge pa položil v klado ter jo zaklenil s ključem, da se nisem mogel geniti s sramotnega mesta.

Mihol mi je govoril to-le:

— Prej ko sem si mislil, si mi prišel pod roko! Ej, ej, pa je rade tako, da se s klado prične, z Gavčnikom pa jeni! — %daj bo pa vendar kdo kaj za vino dal! — Odsel je proti Wohlguetovi gostilni.

Nekdo je prinesel moj klobuk ter ga vrzel predne, pa vendar ne tako, da bi ga bil mogel doseči z roko.

Solnce je pripekalo in kmalu sem trpel vročino in žejo.

Bilo me je sram, da se nisem upal pogledati okrog sebe. Ljudje ki so bili nabrali, so se pač kmalu razšli, a pričelo se je drugo trpljenje. Pri hišah na zgornji in spodnji strani so se prikazali obrazi, posebno ženski, in vnelo se je klicanje od okna do okna, čez trg:

— Čigav je? — A si videla, kaj je ukradel? — Visoški je! — Ne bo že nič priča, če ga imajo v kladi!

Tako je bil dež ter vprašan name, ki sem se čutil nedolžnega in ki sem torej po krivici čel v kladi!

Ko so glave pri oknih izginile in ko se ni nihče več briga zame, se mi je storilo milo. Bil sem vendar napaden, pa so me kaznovali, prejkone zato, ker nisem bil Nemeč! Za noben denar pa bi ne bil hotel prelivati solz; in v resnici ni bila kaplja na moje trepalnice. Ločani ne bodo doživeli, da bi vokal Poljanec!

Kmalu nato me je zopet pretresla divja jeza in najsirovejša strast. Če bi bil grajski glavar v moji oblasti in bi bilo v moji roki orožje, bi bilo življenje tega človeka v največji nevarnosti! Skril sem, a kletev ni sedla na moj jezik, ker sem si tudi v teh bridkostih bil v svesti, da verja, kateri sem hotel ostati zvest do smrti, ne dovoljuje, da bi smel človek, in naj je v kladi, preklanjati! Sveti moj patron mi je tedaj vdihnil misel, da je ta klada del tiste pokore, ki jo imam delati za svojega očeta — krivoverca!

Mučil me je pot, mučila me je žeja, ker je solnce še vedno pripekalo. Kakor Izveličar na križu, sem zvečal nekolikokrat, da me žeja. Mojemu ječanju se ni odzvala živa duša!

Pa tudi tedaj ni dospelo moje trpljenje do vrha. Izpiti sem moral še zadnjo kapljo.

Prišel je mimo naš župnik, gospod Janez Kašper. Tisti, ki je bil prišel v Poljane za gospodom Karlom Ignacijem in ki se je pisal za Jagra. Začudil se je in obstal na mestu moje sramote. Nekaj trenutkov me je ogledoval, a jaz bi se bil najrajši skril v zemljo, da bi me ne bil opazil moj dušni pastir!

— Glejte no, ti si, Izidor! In v kladi! — Hudi trenotek je bil zame, ko sem danes plačeval dolg, ki se je za farovž napravil, pri farovškem župniku in ko sem moral plačati silno visoke obresti, ker župljani tako počasi zbirate denar! Ali ta trenotek je hujski, Izidor! V tebi sem se zelo premotil!

Kimal je z glavo ter odšel v Wohlguetovo gostilno, kjer je imel svojega konjca.

Po tem najbrdkejšem udaru pa mi ni izostala tolažba.

Pristopila je k meni Margareta Wulffingova, vsa obokana in vsa blede. Prinesla mi je korec vode, pomešano z vinom, da sem si ugasil žejo. Nato mi je s predpasnikom obrisala obraz in mokre lasce, da me je preplula prijetna nova moč.

Dekle ni izpregovorilo ničesar, ali upam, da v svojem sreču ni imelo sovraštva do mene, ki sem bil pokoren besedam svojega očeta, kateri se mora ukloniti vsak otrok!

Ko sta uri trpljenja potekli, je Mihol klado odklenil ter me spu-

stil z nekaterimi šaljivimi opazkami.

Hitel sem v hlev, si sam osedlal konja ter ga odpeljal tako tiho, da me Wohlguetovi niso opazili.

Tudi po mestu sem vlekel konja tik sebe ter skrival svojo osramočeno glavo za njegovo grivo. Tovorniški hlapci, stoječi s svojimi osli v Oslovski ulici, pa so me vendar spoznali. Spustili so se v smeh in grohot. Šele zunaj mesta sem zlezal v sedlo ter odjahal žalosten proti očetovemu domu.

Skoraj pri Visokem sem došel Strojarskega Valentina, ki je s sulico v roki prav pridno koratal po tovarni poti.

Krenil je na bry ter čakal pred tiso name, da sem tja prijezdil. Vprašal je, kje leži oče. Meneč, la mu bo sporočil kaj o Trubarju, ga vlečem navzdor.

Na veži se je odvezal sulico in kaj pretno zlezel v obrabljeno črno rjalo ter se kar v hipu izpremenil v drugega človeka.

Vstopil je k očetu. Pri vratih je obstal, dvignil roki ter slovesno izpregovoril:

— Polikarp! Valentin, vnuk Felicijana Trubarja, te blagoslavlja v imenu Očeta in Sina in sv. Duha!

Oče mi je namignil, da sem moral zapustiti sobo.

Na veži sem obstal, ali od očevega ležišča se ni čulo razločne besede. Pač pa je vnuk Felicijana Trubarja, ki je bil, kar sem se laž vedel, kaplan luteranske vere — prej so jih menda imenovali "predikante" — veliko in glasno zovoril. Med njegove tolažilne besede, katerih pa tudi nisem ušel, se je mešalo ječanje očeta. Večih je predikant tudi nekaj apel in potem zopet blagoslavljal, ali besedice mi ni bilo mogoče umeti. Oblikrat sta morala med sabo šepetati, ker je takrat utihnil vsak glas, ki bi bil mogel prihajati iz čumnate do mene.

Naj se zapisem, da se mi je srce trgalo, ko sem čepel tu zunaj ter nisem imel poguma, da bi kaj storil, ko se je trudil luteran, kako bi dušo mojega očeta za vedno prikolaval v pekel.

Na visoko podhišje je prijezdil nekdo. Privezal je svojega konja k ondi stoječemu orehu, potem pa s težkimi koraki stopal po stopnicah.

Na gorjuji veži se je prikazala visoka in široka oseba našega gospoda župnika Janeza Kašperja. Prijazno je izpregovoril:

— Med potjo in že prej se mi je pravilo, da je zbezel oče Polikarp. Zatorej prihajam, da ga v bolezn obiščem, kakor mi je predpisano.

Brez obotavljanja je krenil proti sobi, v kateri je ležal bolnik. Mojega odgovora ni čakal. Sicer me je pa tako previhl strah radi tega nepričakovanega obiska, da bi ne bil mogel ničesar odgovoriti, če bi bil tudi hotel.

Z besedami: — Prav mu pride ena ali druga beseda tolažbe, — je odprl župnik vrata in vstopil. Z njim sem vstopil tudi jaz.

Ali naš dušni pastir je takoj obstal, kakor bi se bil izpremenil v kamen. Pri bolniku je stal predikant Valentin, vnuk Felicijana, v črnem taljarju in bel platneni trak je imel okrog vratu. Ravno je bil razprostrl roki, kakor bi razprostirajo pri blagoslovu tudi naši duhovniki.

Ker je bilo v sobi še čisto svetlo, je spoznal gospoda župnika Janeza Kašperja. Takoj je nehal blagoslavljanje ter odskočil od postelje, da sta se na mali mizi prikazala kelih in plošček, katere se potrebuje pri luteranskem obhajilu.

Župnik Jager je bil povsem na jasnem, da se tu opravlja bogoslužje, in sicer ne katoliško. Še bolj jasno pa mu je vse postalo, ko je Valentin Trubar prišel proti njemu z rokami mahati ter kričati:

— Hlapec Belijalov, kaj motiš stero Gospodovih služabnikov? Tu se je okrog bistriga studenca distega evangelija ustvaril travnik prave božje besede! Čuvaj sem tu, da se ne boš valjal po zeleni travi; valjaj se po blatu bahilonske nečistice! Zatorej odid od tod, kamor nisi bil klican!

Poljanski župnik se ni spuščal v prepire s predikantom. Molče se je obrnil. Z njim sem odšel tudi jaz potr iz sohe.

Na veži se je gospod zamislil, ker ni vedel, kako besedo bi izpregovoril. Moralo ga je silno presuniti, da je v teh časih v njegovi lastni župniji in vžle njegovemu trudu za čisto vero mogel uganjati svoje zmede luteranski predikant, o katerih se je mislilo, da jih je škof Chroen vse pogljal iz dežele. Bridki občutki so polnili srce dušnega pastirja in po pravici je bil jezen, ko se mu je za hrbtom sejala peklenska Julika na njivo, katero je oskrboval. Bil je v resnici žalosten, ko je izpregovoril:

— Kar notri me boli, ko vidim, kako polaga krivoverce v klado dušo starega grešnika! Bog mi odpusti, Izidor, da tako govorim o tvojem očetu! Ali ta klada je sramotnejša od klade na loškem trgu, v kateri sem ravnokar videl tebe! Verni mi, da je tako! Novo župnišče mi dela toliko skrbi, — župljani ne zbiraajo denarja, pa tudi spored in sveto obhajilo opravljajo bolj malomarno. Sedaj pa še to: v hiši, ki je najbogatejša v središnji Slep sem bil, a danes so se mi odprle oči! Koj jutri pišem pismo v Ljubljano, da škofija ukrene, kar se ji vidi potrebno.

Na kolena sem padel pred gospoda očeta, da bi take sramote ne nakopal na naše pošteno ime in da naj ima usmiljenje z nedolžnimi, ki so pod to streho zvesti katoliški Cerkvi. Ni se dal preprostiti. Tarnal se za njim in pretakal solze kakor otrok.

Pri orehu sem odvezal konjca ter ga vodil za gospodo, ker nisem hotel, da bi pred hišo sedel v sedlo ter se tako odtegnil mojim prošnjam. Spremlil sem ga do tja, kjer se Sora lomi, kjer je torej plitva in kjer vozimo ter jabo čez vodo.

Ves čas sem moleval, da bi opustil naznanilo. Vojskoval sem se z gospodom Janezom Kašperjem, kakor se je s svojo bridkostjo vojskoval gospod Kristus na Olski gori! Tudi sem se branil — kar je bila mogoče nesramna predrznost — da bi mu prepuštil konja, dokler ni uslišal moje prošnje.

Navseposled se je omehčal in pogodila sva se, da plačam za novo podobo sv. Štefana na desnem stranskem oltarju v cerkvi sv. Martina v Poljanah, katero je bil župnik naročil pri mojstru Rempu in katero bi bil plačeval v obrobkih, dvajset nemških goldinarjev. Šele nato sem mu pomagal v sedlo.

Pri mojstru Rempu sem ob tvoj plačal dvajset nemških goldinarjev. Izročil mi je potrdilo, ki ga je spisal mestni pisar, in vesel je bil, da je denar tako hitro prejel.

Potrdilo sem izročil gospodu Janezu Kašperju, ki mi je obljubil, da bo prihodnjo nedeljo župljanom oznaniti, da je sv. Štefana poplačala visoška hiša.

Pri škofiji nas sicer ni naznanil, s priiznice pa gospod Jager tudi ni oznanil, kar je bil obljubil. Predikant ga je bil prebudo razžalil, da ni mogel pozabiti vsega, kar je doživel na Visokem.

Ko sem vstopil v sobo k očetu, Valentin Trubar se ni bil odšel. Oče je bil med tem vstal in pozval me je, da mu pomagam.

Iz plevnice sva s težavo izvlekla železni zavo. Oče ga je odklenil, vzel iz njega deset rumenjakov ter jih izročil predikantu, rekoč: — Pravičeno je, da živi od črtarja, kdor služi oltarju!

Nikdar ni denarja, če je šel od hiše, ni bilo tako žal, kakor tisti večer!

Valentin Trubar je dukate pograbil ter izginil z nočjo.

Zaboj sva zopet spravila v plevnico. Oče pa je zlezal na ležišče in je noč za nočjo zopet spal na svojem denarju.

Veliko hudega sem doživel ta nesrečni dan!

Dalje prihodnjic.)

POZOR! NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V SLOVENIJI.

Proletarski glasovi o obnovi Evrope.

V Rimu se je vršil mednarodni kongres sindikatov.

Poročal je podpredsednik Zveze Jounaux (Francos). Uvodoma je naglašal, da ako Evropa ne izpremeni svoje gospodarske politike, se povrne v žalostno srednjeveško budo, katere se že razširja med vse narode, med ene z visoko in one z nizko valuto, med premaganice in med zmagovalce. Beda stoji je, ako se dela nacionalistična gospodarska politika. Vlade ne poslušajo glasov mas, ki zahtevajo politiko človečnosti. V Genovi se samo jecljaje izgovarjajo resnice, katere bi morale z nova razveseliti. Med tem pa čakajo v senci kapitalisti in finančniki, iščejo dobička, ki naj ga jim da genovska konferenca. Razpravljajo se politična vprašanja, za njimi pa hrepene vsi, da bi se postavili petrolejskih vrečev. Sedaj smo na tem, da gre menda doba premoga h koncu, zato pa se vsi ozirajo na Rusijo, ki ima bogate petrolejske vrelce. Kaj se stori v Genovi? Ali se reši kak problem? Nikar se ne varajmo! To go samo pričete, ki pušča odprto pot mednarodnemu proletarijatu, ki bo moral nadaljevati svoje delo, da pride svet do pravega pomirjenja. To pomirjenje zahteva, da morajo izginiti partikularistični interesi in da zavladajo samo splošni interes proletarijata. Bistven pogoj za to so surovine, ki ne smejo biti monopol nikakega posameznika. Kriterij mednarodnih kreditov je sprejemljiv, ali ne sme biti mednarodni konzorcij plutokratov, marveč načrt svobodne volje narodov pod njihovo kontrolo. Mednarodni krediti imajo služiti v to, da se zvišujejo dobički kapitalizma. Jounaux naglašal končno potrebo solidarnosti vseh narodov v svrhu, da se izloči vsaka hegemonija. Prvi pogoj mira pa je izločitev vojne in pa razorožanje.

Leipart (Nemec) izvaja, da je nemški delavec prepričan, da so žalostne razmere v srednjeevropskih deželah, t. j. nezaposlenost, beda padanje valute, posledica antante politike, ki zasleduje protiproletarske cilje. Nemški delavci mase protestirajo proti nesposobni politiki maščevanja, ki se je vodila doslej. Pobija legendo, da vlada v Nemčiji blagostanje in da ni nezaposlenosti. Se že dobi kakka kategorija oseb, ki si privoščijo luksuz vsled svojega obogatitja tekom vojne, ali ogromni del prebivalstva trpi. Nemški delavci zaslužijo manj nego delavci drugih narodov, njihove mezde so znatno manjše od mezd iz leta 1914. Pobija tudi legendo, da nemška industrija procveta in da ima ogromna naročila. Resnica pa je, da je pomankanje surovin povzročilo veliko krizo. Ako nemška industrija hoče živeti, je potrebna, da si pridobi izvoz v inozemstvo, tudi vsilje obveznosti, ki jih nalagajo Nemčiji reparacije, katere je mogoče plačati samo po tej poti. Glede reparacij omenja Leipart, da ena milijarda zlata predstavlja delo jednega milijona nemških delavcev za eno leto. Želi za bodočnost politike, ki bi mogla več doseči za delavske sloje vsega sveta.

Ben Turner (Anglež) naznanja, da govori imenom 6.600.000 delavcev, organiziranih v "Trade Unions". Danes vidimo "debacle" sedanje politike. Ako hočemo priti do ugodnih uspehov, mora nas navdajati demokratični duh. — Nemški delavci se nahajajo v odličnejših delavcev preteklega stoletja. Mi moramo pomagati nemškim delavcem. Sicer pa žive premaganci in zmagovalci s obupnih razmerah. Na Angleskem je nad dva milijona nezaposlenih. To so rezultati poveljne polit. Govornik se izreka za demokratizem in se izjavlja za odločnega nasprotnika diktature kapitalizma, kakor tudi diktature proletarijata. Bodočnost in rešitev naroda se nahaja izključno v mednarodni demokraciji.

Buozi (Italijan) se pridružuje izvajanjem predgovornikov glede pobiranja narodnega stališča in pravi, da se nahaja Italija, čeprav je zmagovalka v onih odnosih, pod katerimi ječijo premagane dežele. Mi nimamo surovin, imamo pa delavsko silo. Mi z mirom nismo pridobili surovin iz industrijske kriza nam zabranjuje uporabljanje delavske moči. — Imamo danes nad 1 milijon nezaposlenih in pol milijona zaposle-

nih. Italija potrebuje resnične mednarodne politike. Konferenca v Genovi bi se morala baviti s carinskimi vprašanji ali mnoge države so se tostavno že prej zavezale in sploh vlada v vsej Evropi politika, ki stremi po zvišanju carinskih tarifov v veliko škodo svetovnega gospodarskega delovanja. Sledi vprašanje vojnih dolgov. Ni mogoče zopetni prečetel gospodarskega delovanja, ne da bi se odpustili medsebojni dolgov. Italija, Belgija in Francija morajo iskati milijone pri Nemčiji, da bi plačale dolgeve, ki so jih dobile od Amerike in Angleske. Monopol glede surovin je v rokah par dežel. Treba torej, da proletarij vpliva na svoje lastne vlade tozadevno v že označenem smislu.

Madsen (Šved) slika situacijo v svoji deželi. Na Danskem je 49% delavcev nezaposlenih. Na Švedskem dela tretjina organiziranih delavcev. Na Norveškem, ki položaj ugodnejši. Dokler ostanje situacija taka, kakor je, t. j. dokler bomo imeli dežele z nizko in visoko valuto, bo nemogoča obnova uspešnega predvojnege dela.

Altobelli govori imenom kmetijske zveze, izvajajoč da se je v času vojne razlagalo kmetom, da se bore za obrambo domovine, danes pa jih trpinčijo vsi. Zavzema se za splošno delavsko organizacijo, ki bo rodila dobre uspehe.

Končno je bila sprejeta resolucija, katero je pripravila mednarodna sindikalna konferenca za obnovo Evrope. Vsebinska resolucija je razvidna iz navedenih govorov.

Staroevropske izkopine.

V Byblosu v Siriji je našel arheolog Moutet ostanke svetišča z religioznimi predmeti in napismi, iz katerih je razvidno, da so Egipčani osvojili mesto za časov tretje ali četrte dinastije Faraonov.

Kakšna dekleta se najlaže poroče?

Na to vprašanje je odgovorila Elizabeta Ketih Morris v nekem angleškem listu takole: Najlaže se poroče ena dekleta, ki imajo brate Podprla je svoje trditve z nastopnimi izjavami: Bratje vzgajajo dekleta, ki se hočejo poročiti, nepriprostejše, najnaravnnejše in najučinkovitejše. Kajti bratje vedo čisto natanko, kaj je možkim na dekletih všeč in česar ne morejo prenašati ter tako v tej smeri vplivajo na sestre. Bratje, so tudi pogostoma direktni posredovalci porok, včasih pa se protivo energično poročnim namenom svojih sester. S tem pa je podžigajo željo prijatelja, kateremu nečjejo odstopiti sestre toliko hitro, tako da se ta končno z vsjo silo potruji, da dobi zaželjeno mladenko in tako so bratje tujtanim nevede poročni posredovalci. V družini z brati pa se uči dekle samo po sebi, kako se z možkimi obče, kaj mu ugaja in kako si je treba ohraniti svoje varstvo v občevanju z močnejšim spolom.

OŽENI SE.

Poslji nam \$100 in mi ti bomo poslali naš popolni ženitovanski seznam s podrobnimi opisi, imeni in naslovi številnih deklet in vdov vseh starosti in številnih narodnosti, ki se hočejo poročiti. — COSMOPOLITAN CLUB, Box 423-B, Venice, California.

Oglasi naj se PETER OMAN, ki je bil svoječasnio na 519 13th St., Oregon City, Ore. Mi ga iščemo radi nujne zadeve njegovega brata Aleksa, kateri je bil dalje časa v bolnišnici, sedaj pa je popolnoma okrevan. Prav hvaležni bomo tudi onemu, ki pozna Aleksa Omana in je pripravljen mu pomagati, da bo izpuščen iz bolnice. Vsa tozadevna pisma naslovite: Zadeva Oman, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York. (17-19-5)

POZOR.

pečlarji na boardingboss! Proda se prav po nizki ceni vso kuhinjsko pripravo. Kdor želi imeti delo v gozdu, zdaj je čas in prilika. Pišite na: F. Gasperski, Box 74, Kellettville, Pa.

ADVERTISEMENT.

ADVERTISEMENT.

Pozor rojaki,

ki nameravajo potovati v kratkem v stari kraj in žele brzo dospeti na svoj rojstni dom.

Mi smo posredovali pri francoski družbi, da odredi poseben prostor za Jugoslovane na najboljšem parniku Paris, ki vozi samo 6 in pol dni iz New Yorka v Havre, torej do Ljubljane samo 10 dni.

Parnik Paris odpluje iz New Yorka dne 14. junija in potniki tretjega razreda bodo imeli sobe z dvema, štirimi in ne več kot šestimi posteljami, posebno jedilnico, najboljšo hrano in vino pri vsakem obedu.

V Havre jih bo čakal poseben vlak, ki jih bo odvedel z vso prtljago vred naravnost v Trst. Na parniku ima vsak potnik do 300 funtov prtljage proste.

Izleta se vdeleži tudi Mr. L. Benedik, vodja tiskarne Glas Naroda, ki bo šel potnikom na roko.

Vožnja tretjega razreda stane iz New Yorka do Trsta, vstevši vojni davek le \$113.85.

Izletniki naj se javijo, čimprej mogoče, da bomo zanje vse potrebno uredili. Kdor je pripravljen, da se tega izleta vdeleži, naj nam pošlje takoj aro, da mu boljši prostor preskrbimo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — New York

—Advt.

Staroevropske izkopine. V Byblosu v Siriji je našel arheolog Moutet ostanke svetišča z religioznimi predmeti in napismi, iz katerih je razvidno, da so Egipčani osvojili mesto za časov tretje ali četrte dinastije Faraonov.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 7. maja ob 6. uri zvečer v Salt Lake City, Utah, nenadoma preminul moj ljubljani soprog oziroma oče in brat

ANTON PROJ.

rojen 13. junija 1880 v Virmašeh pri Škofji Loki. Truplo blagega pokojnika je bilo prepeljano v Rock Springs, Wyo. Pogreb je bil iz hiše žalosti 11. maja na tukajšnje katoliško pokopališče.

Obenem izrekam presrečno hvale vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem onim, ki so se prišli posloviti k nrtvaškemu odru in spremljati ranjkega močnjaznaja poti na mirodvor. Posebna hvale tistim, ki so mi tako zvesto stali ob strani v teh težkih dneh.

Tebi pa, nepozabni, ljubljani Anton, kličem: Lahka naj Ti bo ameriška zemlja in mirno počivaj!

Prosi se tihnega sožalja.

Antonija Proj, soproga.

Adelica, hčerka.
Rock Springs, Wyo., 12. maja 1922. (17-19-5)

NAZNANILO.

Žalostnim sree naznanjam prijateljem in znancem, da je mirno v Gospodu za vedno zaspala moja nepozabna mamica

in Lučah pri Celju dne 24. aprila ob 10. uri dopoldne. Izročili so je ostanke materi zemlji dne 26. aprila ob 9. uri dopoldne s črno sv. maso. V stari domovini zapušča soproga in eno hčerko, tukaj v Ameriki pa pet hčerk na Chisholmu, Minn., in mene podpisano

Ano Krajnc, omočenca Prek,

13 Brunks Lane, Milwaukee, Wis.

Zastopniki

Zastopnika "Glas Naroda" kateri so pooblašteni pobirati naročnino za denik "Glas Naroda".

sak zastopnik izda potrdilo za svoto, ntero je prejel in jih rojakom pripočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lauslin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Publica, Colo.: Peter Culig, John Germ, in Frank Janesch.

Calida, Colo.: Louis Costello.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Intont, Ind.: Lambert Bolekar.

Aurora, Ill.: J. Verbič.

Chicago, Ill.: Joseph Blich in Jos. Revčič.

St. Louis, Mo.: Fr. Džambaz, John Zalete.

La Salle, Ill.: Jos. Strlich.

Jasceufah, Ill.: Frank Augustin.

North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Mark Oglin.

Springfield, Ill.: Mat. Barborich.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.

Franklin, Laus. in okolece: John Karpovš.

Wilmington, Md.: Fr. Vodopivec.

Chisholm, Minn.: Frank Govze.

Ely, Minn.: Jos. J. Pehel.

Albert, Minn.: Louis Vesel.

Hibbing, Minn.: John Povše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabian.

Fort Helena, Mont.: Fr. Hrella.

Klein, Mont.: Gregor Zobeč.

Lowanda, N. Y.: Karl Sternisha.

Little Falls, N. Y.: Frank Masie.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

116 (Nadaljevanje.)

Njen glas je ugasnil v grlu z mučnim hropenjem. Prišla je hoditi po sobi gorindol. Nato pa se je postavila naravnost pred Dionizijo, se ozrla naravnost v njene oči ter vprašala:

— Kdo vam je predlagal načrt, da pridete semkaj, to največjo žalitev, katero ste mi skušali vreti v lice?

Dionizija se je lotila neizrekljiva groza in komaj je našla odgovor.

— Nikdo, — je zamrmrala.

— Gospod Folgat?

— On ne ve ničesar o tem.

— In Zak?

— Njega sploh nisem videla. Misel mi je prišla povsem nenadno, kot inšpiracija iz neba. Ko mi je dr. Sejnbo povedal, da niste pustili k bolniku župnika iz Breš, sem si rekla: — To je zadnja negreha in največja med vsemi. Če bo grof Klodijez umrl, ne da bi umaknil svoje izjavo, ne bo nikdar mogoče oprati Zaka in naj se zgodi pozneje karkoli hoče, tudi če bi bila njegova nedolžnost dokazana. Nato pa sem sklenila priti k vam. Res, bila je trda naloga. Zgodilo pa se je v upanju, da bom mogoče ganila vaše srce ali pa boste ginjena od velikosti moje žrtve.

Grofica je bila v resnici ginjena. Nobenega srea ni, ki bi bilo absolutno slabo, prav kot tudi ni nobenega, ki bi bilo absolutno dobro. Ko je poslušala strastne prošnje Dionizije, je postajal njen trdni sklep vedno slabši in slabši.

— Ali bi bila to zelo velika žrtev? — je vprašala.

Solze so stopile v oči uboge mlade deklice.

— Pomislite na svoje življenje, — je rekla. — Vem zelo dobro, da ne boste dolgo časa ljubosumni name.

Prekinilo jo je hropenje, ki je očitno prihajalo iz sobe, v kateri je ležal bolnik.

Grofica je napol odprla vrata. Tako je bilo čuti slaboten, a še vedno zapovedovalen glas, ki je rekel:

— Genovefa!

— Takoj pridem, dragi, takoj, — je odvrnila grofica.

— Kakšno jamstvo mi lahko daste? — je rekla s trdim, suhim glasom, potem ko je zopet zaprla vrata za seboj, — kakšno jamstvo mi lahko daste, da ne boste pozabili na svoje obljube, kakorhitro bo nedolžnost Zaka ugotovljena ter bo oproščen?

— Madama, kako naj prispežem, da bom izginila? Izvolite svoje lastno jamstvo in jaz bom storila vse, kar zahtevate.

Nato pa je padla na kolena pred grofico ter nadaljevala:

— Takaj sem, ob vaših nogah, madama, ponižna in prosča, — jaz, katero dolžite, da vas hočem žaliti. Usmilite se Zaka! Ah, če bi ga ljubili tako kot ga ljubim jaz, bi se ne obotavljali.

Grofica je dvignila nenadno in hitro, jo držala za obe roki ter zrla vanjo več kot eno minuto, ne da bi izrekla besede. Konečno pa je rekla z glasom, ki je bil tako zamočkel, da ga je bilo komaj slišati:

— Kaj hočete, da storim?

— Napišite grof Klodijez, da prekliche.

Grofica je zmajala z glavo.

— Brez koristi bi bilo poskusiti kaj takega. Vi ne poznate grofa. To je človek iz čelaza. Lahko bi trgali z njegovega telesa meso, in z njim z razbeljenim železom in on bi ne vzel nazaj niti ene svoje besede. Vi ne morete pomisliti, kaj je trpel in premeriti globine sovraštva in osvetežljivosti, ki se je nabrala v njegovem srcu. V zamenu, da mučim sene, me je spravljal semkaj ob svojo bolniško posteljo. Še pred petimi minutami mi je rekel, da umira zadovoljen, ker je bil Zak spoznan krivim ter bil obsojen na temeljni njegovega pričevanja.

Bila je premagana. Njena energija je bila izčrpana in solze so ji stopile v oči.

— Tako strašno je bil preiskusen, — je nadaljevala. — Ljubil me je blazno. Na celim božjem svetu ni ljubil nič drugega kot mene. Jaz pa, — ah, če bi mogli mi ljudje videti stvari vnaprej! Ne nikdar bi ga ne mogla pripraviti do tega, da prekliche.

Dionizija je skoro pozabila na svojo lastno veliko bolelo.

— Tudi jaz ne pričakujem od vas, da bi dosegli to ugodnost, — je rekla zelo nežno.

— Kdo potem?

— Župnik iz Breš. On bo gotovo našel besede, ki bodo omajale celo najbolj trden sklep. On lahko govori v imeu onega Boga, ki je celo na križu odpustil onim, ki so ga križali.

Še nedolgi trenutki se je grofica obotavljala. Nato pa, premagana, je rekla:

— Dobro, poklicala bom duhovnika.

— Madama, prešagam vam, da bom držala svojo obljubo.

Grofica pa jo je prekinila ter rekla z zadnjim naporom, da pre-maga sebe:

— Ne. Skušala bom rešiti Zaka brez vsakih pogojev. Naj bo vaš. On vas ljubi in vi ste bila pripravljena žrtvovati svoje življenje za njega. On me je zapustil, a jaz žrtvujem njemu svojo čast. Z Bogom!

Pohitela je proti vratom, ter poklicala duhovnika, dočim se je Dionizija vrnila k svojim prijateljem.

Drugo poglavje.

Gospod Dobizon je izvedel naslednjega dne od svojega glavnega uradnika, kaj se je zgodilo, kako je postalo celo postopanje proti de Boaskorani neveljavno v sled neke tehnične pomote in da st bo morala vreti nova obravnava. Zagovornika obsojenega nista izgubila nobenega časa ter takoj vložila prošnjo za novo obravnavo. Vse časti vredni gospod Dobizon ni mogel prikriti svojega odkritosrčnega veselja.

— To bo solata za mojega prijatelja Galpina, — je vzkliknil. — Pristigli mu bomo peruti. Opozoril sem na verze Horaca, v katerih govori o žalostni usodi Faetona.

Takoj je odšel k Galpinu v namenu, da izve za vse podrobnosti a v resnici, da se radosti nad zadrego častnega preiskovalnega sodnika.

Našel ga je vsega iz sebe, pripravljenega, da se izpuli zadnje lase iz glave.

— Onečastečen sem, — je rekel. — ruiniiran, izgubljen. Vsa moja upanja so splavala po vodi. Nikdar si ne bom mogel odpustiti, da sem zagrešil tako napako.

Če bi se tedaj ozrl v gospoda Dobizona, bi domnevali, da je v resnici užalošen.

— Ali je res, — je rekel z navideznim sočutjem, — ali je res, kar mi pravijo o nesrečni napaki, katero ste storili?

— Jaz? Gotovo. Pozabil sem na gotove formalnosti, ki so zna-ne vsakemu šolarču. In da ni nikdo zapazil te napake. To je pač inoja usoda ter bo tudi celi aspeh mojih velikih prizadevanj. Naj-raje bi se ustrelil.

— Dobro je, — se je oglašil gospod Dobizon, — da je večeraj vi-sela cela afera na tenki nitki.

Galpin je pričel skripati z zobmi ter odgovoril:

— Da, na nitki in sicer radi gospoda Dominija. Jaz ne morem razumeti njegove popustljivosti. Tudi gospod Gransier ni popolno-ma prost krivde. Kaj mu je bilo treba spravljati politiko v celo za-devo? Katerga ja je hotel v resnici zadeti? Nikogar drugega kot gospoda Magloarja, to je človeka, katerega spoštuje vsakdo v okra-ju in ki je imel med porotniki tri velike prijatelje. To sem videl vnaprej ter tudi povedal svoje mnenje. Najti pa je ljudi, ki so ne-dostopni za vsak na svet. Gospod Gransier hoče biti izvoljen sam. To je nekaka monomanija današnjih dni. Vsakdo hoče biti posla-nee. Strela naj ubije vse častihlepne ljudi.

Prvikrat v svojem življenju in mogoče tudi zadnjikrat se je gospod Dobizon v resnici veselil nesreče svojega bližnjega. Z na-ravnost barbarskim veseljem je podrezal v rano svojega prijatelja ter rekel:

— Brez dvoma je imel govor gospoda Folgata nekaj opravka s tem.

— Nobenega.

— Bil je sijajen.

— Presenetil jih je. Nič drugega ni bilo kot velik glas ter bob-neče fraze.

— Kljub temu...

— Kaj pa je sploh povedal? Da ne ve državno pravdnštvo za resnično skrivnost cele zadeve? To je neumnost.

— Sodniki so mogoče drugega mnenja.

— Bomo videli.

V tem slučaju bo obramba gospoda de Boaskorana povsem dru-gačna. On je sedaj na dnu ter ne more pasti še nižje.

— Mogoče, a on tudi riskira, da bo naletel na manj popustljivo poroto. Mogoče ne bo prišel iz zadeve le z dvajsetimi leti ječe.

— Kaj pravita njegova zagovornika?

— Tega ne vem. Ravno kar sem poslal svojega pisarja, da iz-najde to, če hočete počakati...

Gospod Dobizon je počakal ter imel prav. Kmalu je prišel gos-pod Mešinet, sicer z dolgim obrazom, a v resnici razveseljen v dnu duše.

— No? — ga je vprašal Galpin požljivo.

Mešinet je žalostno zmajal z glavo ter rekel:

— Še nikdar nisem videl kaj takega. Kako strašno omahljivo je takozvano javno mnenje. Dva dni nazaj bi ne mogel iti gospod de Boaskoran po alicah mesta, ne da bi ga napadli ljudje. Če bi se pa pokazal danes, bi ga nosili ljudje na ramenih. Obsojen je bil in sedaj je mučenik. Znano je že, da je bil pravorek nepravilen in ljudje se vesele tega. Moji sestri sta mi ravno kar povedali, da name-ravajo mestne dane prirediti markizi de Boaskoran in gospodični Sandore javen izraz simpatije. Člani odvetniške zbornice pa hočejo prirediti gospodu Folgatu banket.

(Dalje prihodnjič.)

ROJAKI, DOBRA PRILIKA!

Samotna gospa, 25 let stara, išče partnerje za v restavracijo in kavarno. Za pojasnila se obrnite na: Mrs. Wallas, P. O. Box 207, Hooversville, Pa.

Kje je MIHAEL ORCON, doma iz Renč pri Gorici. Naj blago-voli naznaniti svoj naslov čim-preje mogoče sestrici Josipini Smrekar, Kamno 81, pošta Ko-barid, Veneza, Giulio, Italija, ali pa: Theresia Savli, 848 Ful-ton St., Brooklyn, New York (16-19-5)

Jesip Rems

JAVNI NOTAR

2327 Putnam Ave.

Ridgewood, L. I. N. Y.

Forest Ave Station

VAŽNO ZA GOSPODINJE

Izšla je nova kuharska knjiga

VARČNA KUCHARICA

Strokovnjakinja, ki je sestavila to knjigo, je polagala važnost nato, kako pripraviti bolj u-kusna jedila z manjšimi stroški in s skromnimi sredstvi.

Knjiga je trdo vezana, stane \$1.

Slovenec Publishing Co.

New York

PREPREČITE IZPADANJE LAS

RASTEJO NAJ VAM

POŠLJITE \$1.00 ZA ENO POSKUSNO ŠKATLJO. Plačajte zanjo POTE, ko se bodo lasje IZBOLJŠALI

Prst na vašem vrtu, kateri manjka potrebnih kemikalij, se ne da za-dovoljiti z vodo. Najprej jo morate pognojiti, to je, dodati kemikalije. To veste. To je zadeva zdravega razuma. Isto je potrebno pri lobjanju in pri rasti las. Dokazite sami sebi, da FERTILEX pognoji lobjano, zaustavi izpada-nje las, prežene prihaj, napravi lase, težke, bleščeče, krasne. Dajte, da vam pošljemo običajno \$1.00 škatljo. Če vam ne napravi dobro, je naša izdaba. Če vam napravi dobro, nam pošljite običajno ceno \$1.00. Ali more biti kaka ponudba boljša? Enostavno dokazanje naše zaupanje - FERTILEX, zaupanje, ki ga boste delili z nami, ko boste poskušali. Da pokažete dobro voljo, pridelite naročilo 10 centov. To bo približno pokrilo zavilne in pošne stroške. Naslov: FERTILEX COMPANY, 151 — 151st Ave., BINGHAMTON, N. Y.

POZOR!

Slovenci, Hrvati in Srbi, ki potujejo skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite naj-boljša prenočišča in boste najbolj postreženi.

Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

ADVERTISEMENTS.

31

Washington

Je sedež Patentnega Urada Združenih držav in naš največji slovenski urad, se na-haja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Ne ta način nam je osebno mo-goe urediti vaše patentne za-deve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj poceni in najhitreje.

Ime A. M. WILSON je znano že 31 let.

Pišite še danes za vašo sloven-sko brezplačno knjižico glede iznajdb in patentov.

A. M. WILSON, Inc.

PATENTS

320 Victor Bldg.,

WASHINGTON, D. C.

Successors to the business of A. M. Wilson de-ceased, established 1891.

VABILO

na plesni venček, katerega pri-re-li Jugoslovanska godba v soloto-line 20. maja 1922 v Srbskem do-mu na 443 West 22. Street v New Yorku. Začetek plesnega venčka očno ob 8. uri večer. Vstopnina stane 50c. Za okusne sendviče in lubro pijaco bo preskrbljeno. Žrebal se bo tudi zlat eskiz. Va-simo najviljudneje vse rojake in-rojakinje, da se polnostevilno-udeležite našega plesnega venčka. Za mnogobrojni obisk se pripo-roča Godbeni odbor.

(12.16.18-5)

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Česarek

70 — 81 AV. NEW YORK, N. Y.

(med 16. in 18. cesto)

pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo

in vse druge države in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

in vse vrste in vse vrste in vse vrste

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

MAJESTIC	20 maja — Cherbourg	HOMERIC	1. julija — Cherbourg
RYNDAM	20 maja — Boulogne	SAXONIA	1. julija — Hamburg
AMERICA	20 maja — Cherbourg	PR. MATOIK	1. julija — Bremen
PRES, WILSON	20 maja — Trst	ANTONIA	1. julija — Bremen
VESTRIS	20 maja — Hamburg	FINLAND	1. julija — Cherbourg
AQUITANIA	20 maja — Cherbourg	ARABIC	4. julija — Cherbourg
SEYDLITZ	24 maja — Bremen	TUSCANIA	5. julija — Genoa
MINNEKAHDA	24 maja — Hamburg	SEYDLITZ	5. julija — Bremen
PARIS	24 maja — Havre	PARIS	5. julija — Havre
SAXONIA	25 maja — Hamburg	ROCHAMBEAU	6. julija — Havre
LAFAYETTE	25 maja — Havre	FINLAND	1. julija — Cherbourg
MANCHURIA	24 maja — Hamburg	MANCHURIA	5. julija — Hamburg
LA TOURAINE	25 maja — Havre	ARABIC	8. julija — Genoa
ORDUNA	27 maja — Cherbourg	MAJESTIC	8. julija — Cherbourg
ANTONIA	27 maja — Cherbourg	ORDUNA	8. julija — Cherbourg
FINLAND	27 maja — Cherbourg	LONG STAR ST.	8. julija — Cherbourg
PR. MATOIK	27 maja — Cherbourg	N. AMSTERDAM	8. julija — Boulogne
BERENGARIA	30 maja — Cherbourg	PRES. WILSON	8. julija — Trst
MINNEKAHDA	31 maja — Hamburg	ZEELAND	8. julija — Cherbourg
FRANCE	31 maja — Havre	ORPEA	10. jun. — Hamburg
POTOMAC	31 maja — Bremen	ST. PAUL	12. jun. — Hamburg
MANCHURIA	31 maja — Hamburg	BERENGARIA	11. julija — Cherbourg
HANOVER	7. junija — Bremen	JAUBAN	12. julija — Hamburg
ROCHAMBEAU	1. jun. — Havre	OLYMPIC	15. julija — Cherbourg
OLYMPIC	3. junija — Boulogne	NOORDAM	15. julija — Boulogne
N. AMSTERDAM	3. jun. — Cherbourg	LA SAVOIE	15. julija — Havre
ORPEA	8. jun. — Hamburg	G. WASHINGTON	15. julija — Cherbourg
LONG STAR ST.	3. maja — Hamburg	MAURETANIA	18. julija — Cherbourg
ZEELAND	3. junija — Cherbourg	ARGENTINA	15. julija — Trst
MAURETANIA	6. jun. — Cherbourg	KRONLAND	15. julija — Cherbourg
ST. PAUL	7. junija — Hamburg	HANOVER	19. julija — Bremen
BELVEDERE	7. junija — Havre	LA TOURAINE	22. julija — Cherbourg
LA SAVOIE	10. jun. — Havre	ANDANIA	22. julija — Cherbourg
G. WASHINGTON	10. jun. — Cherbourg	ROTTERDAM	22. julija — Boulogne
HOMERIC	10. jun. — Cherbourg	HCMERIC	22. julija — Cherbourg
KHOONLAND	10. jun. — Cherbourg	LAFAYETTE	22. julija — Havre
NOORDAM	10. jun. — Boulogne	ORDUNA	22. julija — Hamburg
AQUITANIA	13. jun. — Cherbourg	HUDSON	22. julija — Bremen
PARIS	14. julija — Havre	MONGOLIA	26. julija — Hamburg
CHICAGO	15. jun. — Havre	FRANCE	26. julija — Havre
ROTTERDAM	17. julija — Boulogne	CARONIA	29. julija — Cherbourg
MAJESTIC	17. julija — Cherbourg	MAURETANIA	29. julija — Cherbourg
LAFAYETTE	17. julija — Genoa	RYNDAM	29. julija — Bremen
HUDSON	17. jun. — Bremer	VANDYCK	29. julija — Hamburg
CARONIA	17. jun. — Cherbourg	AMERICA	29. julija — Cherbourg
VANDYCK	17. julija — Hamburg	AQUITANIA	1. avg. — Cherbourg
CARONIA	17. jun. — Hamburg	PARIS	2. avg. — Havre
BERENGARIA	18. julija — Cherbourg	YORK	2. avg. — Bremen
MONGOLIA	21. jun. — Hamburg	SAXONIA	3. avg. — Hamburg
YORK	21. junija — Bremen	CRETIC	8. avg. — Genoa
OLYMPIC	24. jun. — Cherbourg	BELVEDERE	10. avg. — Trst
LAFAYETTE	24. jun. — Havre	LA SAVOIE	12. avg. — Havre
ORPEA	24. jun. — Cherbourg	BERENGARIA	13. avg. — Bremen
AMERICA	24. jun. — Bremer	LAFAYETTE	19. avg. — Havre
RYNDAM	24. jun. — Boulogne	PARIS	23. avg. — Havre
FRANCE	28. jun. — Havre	PRES. WILSON	26. avg. — Trst
MAURETANIA	28. jun. — Cherbourg	ARABIC	29. avg. — Genoa
MINNEKAHDA	28. jun. — Hamburg	HANOVER	30. avg. — Bremen
LA TOURAINE	28. jun. — Havre		